

Samrådsredogörelse

Utfärdat: 2025-08-29

Diarienummer: SBF-2023-00153

Anna-Karin Nilsson

Aktbeteckning: 2-5672

Telefon: 031-368 16 52

E-post: anna-karin.nilsson@stadsbyggnad.goteborg.se

Detaljplan för verksamheter vid Gamla Sörredsvägen inom stadsdelen Sörred

Samrådsredogörelse

Handläggning

Stadsbyggnadsnämnden beslöt den 20 september 2022 att genomföra samråd för detaljplaneförslaget. Förslaget har sänts för yttrande under tiden 18 september 2024 – 29 oktober 2024.

Göteborgs Stad har genomfört en omorganisation vid årsskiftet 2022/2023. Detta ärende hade fram till 2022-12-31 diarienummer 0662/22 hos Stadsbyggnadskontoret. Sedan 2023-01-01 hanteras ärendet i stället av Stadsbyggnadsförvaltningen med nytt diarienummer: SBF-2023-00153

Planförslaget har skickats ut enligt bifogad lista över samrådsrets.

Förslaget har under samma tid varit tillgängligt på stadsbiblioteket, Götaplatsen 3. Ett offentligt möte i form av ett öppet hus hölls den 8 oktober 2024 på Trulsegårdsskolan i Skra bro. Cirka 10 personer besökte det offentliga mötet.

Förslaget finns även tillgängligt på Göteborgs Stads hemsida:

www.goteborg.se/planochbyggprojekt.

Sammanfattning

Inkomna yttranden berör i huvudsak behov av färdigställande och komplettering av utredningar. Den mest omfattande invändningarna gäller risker avseende bergteknik, geoteknik samt dagvatten- och skyfallslösningar.

Förvaltningen har bedömt att planförslaget ska revideras. Planområdet har utökats med användningsbestämmelsen NATUR i nordost, så att ett sammanhängande stråk skapas med allmän plats, natur. Vissa egenskapsbestämmelser har reviderats och tillkommit. Två

nya utredningar har färdigställts mellan samråd och granskning; *PM Hydrologi och Förslagshandling allmän plats*. Sju utredningar har uppdaterats; *Underlag artskydd, PM Geoteknik, Markteknisk undersökningsrapport (MUR), PM Bergteknik, Översiktlig miljöteknisk markundersökning, Dagvatten- och skyfallsutredning samt Miljökonsekvensbeskrivning*.

Framförda synpunkter har i övrigt till stor del kunnat beaktas genom mindre ändringar i planhandlingarna.

Kopior av samtliga yttranden har överlämnats till Exploateringsförvaltningen, fastighetsägare och berörda konsulter för kännedom och eventuellt beaktande vid planens genomförande.

Inkomna synpunkter och Stadsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Inkomna synpunkter har sammanfattats nedan. Vid publicering på Stadens webbplats anges inte personuppgifter så som namn, fastighetsbeteckning eller adress. Synpunkterna finns i sin helhet på Stadsbyggnadsförvaltningen.

Kommunala nämnder och bolag m.fl.

1. Exploateringsnämnden

Exploateringsförvaltningen tillstyrker detaljplaneförslaget.

Enligt Göteborgs Stad budget 2025 ska Göteborg stad fortsatt säkerställa att det finns tillräckligt med lämplig mark för industriell produktion och logistikverksamhet. Utbyggnad ska ske effektivt, genom förtätning av redan etablerade industriområden där det är möjligt. Exploateringsförvaltningen anser att förslaget bidrar till det målet.

Synpunkter på planförslaget utifrån exploateringsförvaltningens uppdrag:

- Utreda konsekvenser på tillåten BTA

Tillåten BTA har förändrats efter det att trafikanalyser genomförts. Trafikanalyser baseras på uppskattade volymer i tidigt planskede. Trafikanalyserna baseras på troliga volymer men plankartan medger mer.

Vad innebär ändringen av mer tillåten BTA? Behöver utredningar uppdateras/revideras? Detta behöver analyseras inför granskningsversion.

Kommentar:

Detaljplaneprojektets projektgrupp har analyserat behovet av uppdaterade trafikanalyser och bedömt att det inte finns ett behov. Trafikanalyserna har utgått från siffror som avser mest troligt scenario för utbyggnad och det är det som bedöms som mest lämpligt att analysera i det här läget.

- Utfartsförbud

Utfarter inte reglerade i plankarta. Finns behov av att reglera utfartsförbud längs med Gamla Sörredsvägen?

Utreda vidare om utfarter ska regleras inför granskningsversion.

Kommentar:

Inget vägområde är med i detaljplanen vilket innebär att utfartsförbud inte kan regleras, utfartsförbud måste ligga i gräns mot allmän plats.

- Markavvattningsföretag

Hur påverkas de befintliga markavvattningsföretagen i området? Hur ska exploateringen förhålla sig till dessa? Behöver markavvattningsföretagen omprövas?

Kommentar:

Röra-Sörred m.fl. TF 1908, visade sig vara upphävt sedan tidigare i dom meddelad av mark- och miljödomstolen år 2016 genom ansökan inlämnad av Trafikverket, numera uppdaterat i GIS-systemet som upphävt.

Sörred DF 1923, dikningsföretag vars norra del är beläget inom den södra delen av planområdet. Dikningsföretaget är inaktuellt då området i huvudsak är täckt av industrilokaler. Den vattenhantering företaget en gång avsåg har ersatts av en kulvert genom industriområdet. Någon förvaltning finns inte och dikningsföretaget bedöms vara inaktuellt. Ansökan kan göras till mark- och miljödomstolen om upphävning av dikningsföretag.

Låssby m.fl. TF 1892, har sedan samrådsmötet hållit ett sammanträde för markavvattningssamfälligheten med syfte att väcka föreningen till liv. Investeringar kommer att behöva göras för att få ordning på diket. Omprövning kommer att behövas för att därefter fördela kostnader mellan delägarna.

Inom tidigare odlingsmark inom den låglänta delen av Sörred 8:17 tillsammans med angränsande Sörred 2:28 föreslås en våtmark. Våtmarken anläggs lämpligen på kommunägd mark, vilket gör att mark behöver överföras från Sörred 8:17 till Sörred 2:28. Dagvatten från planområdet (exploateringsfastigheten) fördröjs och genomgår rening inom kvartersmarken för att därefter ledas ut i våtmarken. Denna våtmark utformas att kunna skapa en rejäl buffert för skyfall gentemot markavvattningssamfällighetens dike (Låssby m.fl. TF 1892). Detta gör bäcken mindre känslig för dagvattenflöden från planområdet och exploateringsfastigheten behöver troligen inte formellt inträda i markavvattningssamfälligheten Låssby m.fl. TF 1892, utan det blir kommunens "våtmarksfastighet" som gör det. Markavvattningssamfälligheten omprövas i sin tur till att minska omfattningen på sin vattenanläggning så att denna börjar först där våtmarken breddar ut i Låssbybäcken, dvs där våtmarken tar slut nedströms.

2. Kretslopp och vatten

Avfall

Kretslopp och vatten anser inte att detaljplanens utformning kommer utgöra något hinder för exploitören att ordna en fungerande avfallshantering och har inga synpunkter på planhandlingarna. Men vi uppmanar exploitören att tänka till kring avfallshantering och stämna av tänkt avfallslösning med Kretslopp och vatten innan bygglov söks.

I kommande bygglovsansökan ska en välfungerande avfallshantering redovisas. Avfallslösningarna behöver vara anpassade efter de avfallstyper, inklusive eventuell fettavskiljare, och mängder avfall som uppstår. Avfallskärl respektive container för avfall ställer olika krav på ytor och andra förutsättning som behöver tillgodoses. Ska tex. avfallslösningen placeras under skärmtak behöver tillräcklig fri höjd säkerställas. Oavsett val av avfallslösning behöver avfallshanteringen också placeras så att trafiksäkert körmonster och angöring garanteras. Stora delar av området är inhägnat men det behöver samtidigt vara lätt att hämta avfall och eventuella grindar som avfallsfordon ska passera behöver vara så få som möjligt.

Goda råd och riktlinjer för avfallshantering finns i skriften *Gör rum för miljön*, på stadens hemsida, www.goteborg.se. Kretslopp och vatten står gärna till tjänst framöver vad gäller planering av avfallshanteringen.

Kretslopp och vatten ser ur ett avfallsperspektiv inga behov av ändringar i planhandlingarna.

Teknisk bedömning

Planområdet är inkluderat i det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp, men saknar för närvarande anslutning till det kommunala ledningsnätet. För att möjliggöra anslutning krävs nybyggnation av VA-ledningar på ca 385 meter längs Gamla Sörredsvägen.

Den nuvarande kapaciteten i dricksvatten- och spillvattenledningsnätet är begränsad. En preliminär bedömning indikerar dock att nätet kan hantera de ökade flöden som planen genererar. En fördjupad utredning pågår och ställningstagande kring behov av eventuella åtgärder kommer att göras inför granskning.

Kommentar:

Noteras. Planbeskrivningen är uppdaterad avseende åtgärder för att förbättra kapaciteten i ledningsnätet.

VA, dagvatten och Skyfall

Kretslopp och vatten anser att behoven som framgår av dagvatten- och skyfallsutredningen är omhändertagna i planhandlingarna och att det finns förutsättningar för dagvatten- och skyfallshantering i detaljplanen.

Detaljplanen ska följa de rekommendationer som tagits fram i dagvatten- och skyfallsutredningen. Dagvatten ska fördröjas ner till befintligt flöde i enlighet med volymer som står i planbeskrivningen. Dagvatten från området får inte försämra föroreningsbelastningen för recipienten.

Kretslopp och vatten ser behov av följande ändringar i planhandlingarna:

- I plankartan *Ändra beskrivningen under m₁* bestämmelse: Texten under bestämmelsen ska ersättas med: Anläggning för rening och fördröjning av dagvatten ska anordnas.

- Lägg till i plankartan: KoV föreslår att egenskapsbestämmelsen m1 ska gälla även inom område norr.
- Under rubriken *Utbyggnad vatten och avlopp i planbeskrivningen (s. 72)*, ska följande text läggas till: Avloppsnätet inom kvartersmark ska utformas som duplikatsystem med skilda ledningar för dag- och dräneringsvatten respektive spillvatten. För att anslutning med självfall ska tillåtas ska färdigt golv vara minst 0,3 meter över marknivå i förbindelsepunkt, med hänsyn till risk för uppdämning i allmänt dag- och spillvattensystem.”
- Under rubriken *Utbyggnad vatten och avlopp i planbeskrivningen (s.72)*, ska följande text läggas till: ”Om markarbeten planeras närmare än 10 m från VA-anläggning ska Kretslopp och vatten få möjlighet att granska arbetet enligt rutin ”Kretslopp och vattens anvisningar för markarbeten” på Göteborgs stads hemsida.”

Kommentar:

Förvaltningens synpunkter har hanterats i plankartan och i planbeskrivningen.

3. Socialförvaltningen Hisingen

Sammantaget tillstyrker socialförvaltningen Hisingen förslaget till detaljplan, men lämnar synpunkter kring hållbara resealternativ och boendemiljö.

Förvaltningen har tidigare framfört behov av kollektivtrafik och utbyggnad av gång- och cykelinfrastruktur vilket också lyfts i planhandlingarna. Närmaste kollektivtrafikhållplats IAC Group har låg turtäthet och kraven för direkt närhet till god kollektivtrafik (som listas i Anvisningar till Riktlinjer för mobilitet och parkering) uppfylls inte. Gång- och cykelbana till planområdet saknas.

Detaljplanen omfattar ingen allmän plats för gata och säkerställer inte att hållplats för kollektivtrafik och gång- och cykelinfrastruktur tillkommer. I planbeskrivningen framgår dock att busshållplatser samt en förlängd gång- och cykelväg föreslås i anslutande mark, vilket är positivt ur ett socialt perspektiv. Förvaltningen vill understryka vikten av att dessa åtgärder följs upp inom aktuellt projekt trots att det ligger utanför planområdesgränsen.

Kommentar:

En förslagshandling för allmän plats har tagits fram och bilagts granskningshandlingarna. Förslagshandlingen avser allmän plats för gata utanför planområdet: omläggning av Gamla Sörredsvägen. I förslagshandlingen föreslås en ny gång- och cykelväg längs den nya allmänna gatan. En övergripande analys av möjligt uppförande av en ny busshållplats har tagits fram, denna presenteras i planbeskrivningen under avsnitt Kollektivtrafik.

Förvaltningen vill också lyfta påverkan på boendemiljön i de befintliga bostäderna norr om planområdet. I den sociala konsekvensanalysen saknas mål kopplat till god

boendemiljö, vilket bör kompletteras. Åtgärder för att minimera negativa kumulativa effekter behöver samordnas för samtliga störningskällor i närheten. För det aktuella planområdet finns föreslagna åtgärder i exempelvis bullerutredning som inte kravställts i plankarta. Förvaltningen förespråkar att buller hanteras i tidigt skede för att förhindra att bullerdämpande åtgärder som kan uppfattas otrygga, exempelvis bullerplank, krävs.

Förvaltningen menar också att störningar på allmän plats NATUR bör studeras för att säkerställa att ytorna blir lämpliga för rekreation.

Kommentar:

Planbeskrivningen har kompletterats med mål kopplat till god boendemiljö.

Det är inte fastställt vad detaljplanen kommer inkludera för verksamhet. Om framtida verksamhet medför risk för betydande föroreningar eller andra betydande olägenheter krävs miljötillstånd. Miljötillstånd inkluderar bullervillkor där verksamhetsutövaren redovisar att de kan förhålla sig till gällande bullerriktvärden. Denna fråga kommer tas omhand då. Det finns ingen planbestämmelse som motsätter uppförande av bullerdämpande åtgärder inom planområdet.

Stadsbyggnadsförvaltningen anser inte att det är aktuellt att studera störningar på allmänplats NATUR då syftet med markanvändningen främst är att naturområdet ska utgöra en naturlig buffertzon mellan verksamhetsområdet och närliggande bostäder.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att de mål och åtgärder som formulerats i den sociala konsekvensanalysen och barnkonsekvensanalysen är lämpliga. Inför granskning behöver mål och åtgärder följas upp och omhändertagande i kommande skede tydliggöras.

Kommentar:

Noteras.

4. Räddningstjänsten Storgöteborg

Riskhänsyn

Rsg har tagit del av ProSa:s riskutredning som behandlar risker både inom området och utanför.

De riskkällor som är aktuella i detta fall att vidta åtgärder för är för Novo Energy, transformatorstationen samt kraftledningen som passerar planområdet.

Samtliga farligt godsleder ligger längre än 150 meter från plangräns.

Vid genomläsning av samrådshandlingen kan Rsg konstatera att man anser att det inte finns någon risk medan slutsatsen i riskutredningen från ProSa står att risker är aktuella. Rsg anser att kapitlet **sammanfattning av riskutredning** i Samrådshandlingen bör omarbetas på så sätt att man implementerar relevanta delar av riskutredningen från ProSa.

Kommentar:

Sammanfattning av riskutredning har kompletterats i planbeskrivningen.

Rsg kan inte se att man infört någonting angående risk i plankartan/planbestämmelserna.

Det finns relevanta riskreducerande åtgärder/skyddsåtgärder från ProSa:s utredning som borde föras in under **planbestämmelser** och dessa är:

- Byggnader som uppförs inom studerat planområde bör uppföras med ventilation placerad högt (8 meter över mark eller på byggnadernas tak i händelse av lägre takhöjd) eller vänd bort från Novo Energys verksamhet.
- Byggnader inom studerat planområde bör ej uppföras på kortare avstånd än 20 meter från närliggande kraftledning och transformatorstation.

Eventuellt uppfylls sista punkten avseende avstånd till transformatorstationen. Rsg har inte med tillgängligt underlag kunnat mäta med hög noggrannhet.

Kommentar:

Plankartan har kompletterats med planbestämmelserna b₁- Luftintag ska placeras minst 8,0 meter över mark alternativt på byggnadens tak vid lägre takhöjd eller vänd bort från Pressvägen på fasad samt b₂- Byggnadsdel mindre än 30,0 meter från spårräls ska utföras med brandklassad fasad.

Byggnadsdel närmare än 20,0 meter medges inte, då avståndet till kraftledning och transformatorstation avgränsas med bestämmelsen b₃.

Framkomlighet

Planområdet bedöms vara tillgängligt via befintligt vägnät. Aktuellt planförslag för området bedöms utföras med vägnät tillgängligt för räddningstjänstens fordon. Det förutsätts att uppställningsplats för räddningsfordon närmast tillkommande bebyggelse är belägen max 50 meter ifrån byggnadernas angreppspunkter.

Brandvattenförsörjning

Planområdet är inkluderat i det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp, men saknar för närvarande anslutning till det kommunala ledningsnätet. För att möjliggöra anslutning krävs nybyggnation av VA-ledningar längs Gamla Sörredsvägen.

I samband med dragning av nya ledningar bör man säkerställa att en brandvattenutredning kommer till stånd så att relevant antal brandposter tillförs planområdet. Befintliga och nya brandposter behöver ha kapacitet motsvarande vad som framgår i Svenskt vattens publikation P114, Tabell 3.3. Brandposter skall finnas i gatan.

Om ovanstående punkter under **riskhänsyn, framkomlighet** samt **brandvatten** behandlas har Rsg inget att erinra emot planen.

Kommentar:

Noteras.

5. Göteborgs hamn

Göteborgs Hamn AB (GHAB) är positiv till att verksamheter för bland annat industri fortsätter att utvecklas längs Sörredsvägen. GHAB har nedanstående synpunkter på samrådshandlingarna.

GHAB har i remissvar till Översiktsplan för Göteborg framfört att behovet av nya verksamhetsområden är stort och att det därför är bra att område för förändrad markanvändning till verksamheter och utredningsområden för verksamheter finns utpekade längs Sörredsleden. GHAB anser att planförslaget ligger i linje med ovanstående och är viktig för att täcka behovet av såväl lager- som industrimark i Göteborgsregionen.

Förutom verksamheter inom planområdet så planeras och byggs nu ett flertal större verksamheter i närområdet till planområdet, bland annat NOVO Energy:s batterifabrik, en ny färjeterminal i Arendal samt en del nya stora logistikbyggnader. Det gör att belastningen av Sörredsmotet kommer att öka. Staden tillsammans med Trafikverket behöver se till att kapacitet finns i motet för alla dessa utvecklingsprojekt samt att motet har en lämplig utformning som motsvarar kapacitetsbehovet.

Kommentar:

En övergripande trafikanalys har tagits fram för Sörredsområdet (Trafikanalys Volvoområdet/Hisingsleden (meso), Ramboll, 2024). Analysen har studerat kapaciteten vid Sörredsmotet till följd av de nya etableringarna i området och har utrett framkomligheten i trafikinätet på en systemnivå. Aktuell exploatering är inkluderad i mesoanalys. Mesoanalysen visar på att det finns kapacitet i trafikinätet och att exploateringen inte väntas skapa framkomlighetsproblem. Analysen är sammanfattad i planbeskrivningen och bilagd planbeskrivningen.

Göteborgs stad har pågående infrastrukturprojekt för ny körbana samt gång- och cykelväg vid Sörredsvägen för anslutning till hamnen söderut, planerad start hösten 2025. Ytterligare utredningar vid motet är inget som Göteborgs stad ser behov av i dagsläget.

6. Miljöförvaltningen

Miljö- och klimatanmännen tillstyrker fortsatt planarbete under förutsättning att förvaltningens synpunkter beaktas.

Förvaltningens synpunkter

Naturmiljö

Ekologiska kompensationsåtgärder och ekosystemtjänster

Miljöförvaltningen bedömer att många naturvärden riskerar att gå förlorade när naturmiljöer försvinner helt, enligt planförslaget. Det är alltså inte bara skyddade arter som påverkas negativt.

Miljöförvaltningen efterlyser en högre ambitionsnivå för kompensationsåtgärder som skyddar både ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Trots att staden inte kräver

kompensationsåtgärder från privata markägare, är det möjligt att framhäva fördelarna med att arbeta med sådana åtgärder. I miljökonsekvensbeskrivningen berörs de samlade effekterna av pågående och planerad exploatering i området samt behovet av en fungerande grön infrastruktur. Dessa aspekter bedömer miljöförvaltningen måste vägas in i valet av kompensationsåtgärder, inte bara beskrivas.

Miljöförvaltningen ifrågasätter om alla planerade markanspråk kan tillgodoses på en och samma plats, utan att störa några fridlysta arter. Naturvårdsunderlagen hanterar inte det faktum att en dagvatten/skyfalls-anläggning planeras här.

Miljöförvaltningen bedömer att det även finns risker med hur arealen för skyddsåtgärder räknas, eftersom vissa områden kan redovisas flera gånger eller planeras för olika användningsområden samtidigt. Det finns även en osäkerhet kring att områden räknas in som skyddade, men sedan inte kan användas på det sätt som var planerat, eftersom de också behövs för andra syften.

De kompensationsåtgärder som föreslås bör följas för att säkerställa kontinuerlig ekologisk funktion. Miljöförvaltningen ser positivt på att kvartermark endast får hårdgöras med 10 procent, att andelen allmän plats Natur föreslås öka och förstärkas samt att Låssby bäck bedöms kunna undvika exploatering. Förslaget att leda om skyfallsvatten istället för att bygga en damm i den södra delen av området bör genomföras, för att undvika ytterligare förlust av befintliga höga naturvärden.

Kommentar:

Texten om kompensationsåtgärder har utvecklats i planbeskrivningen.

En samordning mellan utredningarna dagvatten- och skyfallsutredning samt Underlag artskyddsutredning har utförts mellan samråd och granskning av detaljplanen.

Fåglar

Miljöförvaltningen bedömer att underlaget om artskydd behöver kompletteras och visa hur åtgärderna för mindre hackspett ska säkras, så att de genomförs och kan få tillräcklig effekt, både i omfattning och i tid. Det framgår inte vilka tidsglapp som bedömts vara rimliga. Varaktigheten av åtgärderna och vilken utveckling av naturvärden och arter som förväntas, nämns inte heller. Miljöförvaltningens utgångspunkt är att tidsglapp ska undvikas för att en kontinuerlig ekologisk funktion ska kunna upprätthållas och gällande artskyddsbestämmelser ska kunna följas.

Enligt miljöförvaltningens landskapsanalys över lämpliga biotoper för den mindre hackspetten är centrala Hisingen (här förstått som området runt detaljplaneområdet) ett område i staden med relativt lite biotoper för mindre hackspett, inte minst på grund av industriområdenas utbredning i denna del av staden.

Kommentar:

Det kan förväntas ett visst tidsglapp från att kompensationsåtgärder är utförda tills de uppnår sin fulla potential, det förväntas då bli en tillfällig nedgång av mindre hackspett under några år.

Fladdermöss och groddjur

Miljöförvaltningen bedömer att ingrepp, som på ett förbjudet sätt kan störa både fladdermöss och groddjur, riskerar att genomföras. Miljöförvaltningen ser en fara i att olika markvändningsbehov gör anspråk på samma område, och bedömer att det behövs en närmare beskrivning av hur åtgärderna ska utformas för att vara tillräckliga och hur de ska säkerställas. Planbestämmelsen för ena halvan av område C, som omfattar cirka 1,5 hektar, tillåter att högst 10 procent av marken hårdgörs. Resterande ytor är avsedda att användas som naturmark samt för att hantera dagvatten och skyfall. I området finns en damm som är viktig för groddjur, och det planeras också åtgärder för att skydda de fridlysta fåglarna gröngöling och mindre hackspett.

Miljöförvaltningen bedömer vidare att fladdermusholkar behöver sättas upp, inte minst eftersom fler naturvärden behöver kompenseras.

Kommentar:

Genomförd inventering för fladdermöss visade på låg art- och individrikedom. Ingen påverkan på vare sig landskapets kontinuerliga ekologiska funktion för fladdermöss eller arternas bevarandestatus bedöms bli aktuell till följd av planens genomförande. Inga åtgärder för fladdermöss är därmed aktuella.

Dagvatten- och skyfallsutredning har uppdaterats, inga dagvatten- och skyfallsåtgärder planeras på område för groddjur (tidigare damm 5). Plankartan har uppdaterats med planbestämmelse om att området inte får hårdgöras.

Ljudmiljö

Miljöförvaltningen bedömer att det behöver säkerställas att bullerutredningen kommer att uppdateras när planeringen av verksamheten har kommit längre. Detta för att verksamheten ska kunna anpassas, så att höga ljudnivåer mot närliggande bostäder begränsas och aktuella bullerriktvärden uppfylls.

För vägtrafiken bedömer miljöförvaltningen att bullerutredningen behöver uppdateras med mer detaljer kring en eventuell ökning av tung trafik och trafikens fördelning över dygnet. Om trafikflödet ökar nattetid, i synnerhet med tung trafik, finns risk för störningar vid befintliga bostäder som behöver beaktas. Miljöförvaltningen rekommenderar att detaljplanen verkar för att hastigheten utreds på Gamla Sörredsvägen och att en omskyltning till 30 km/h sker vid behov, med eventuella hastighetssänkande åtgärder.

Kommentar:

Det har inte bedömts som relevant att uppdatera bullerutredningen under planskedet då det inte är fastställt vilken typ av verksamhet som i framtiden kommer inrymmas inom området. Bullerutredningen är genomförd utifrån antagande om bullerkällor, dess ljudeffektnivå och placering. Detta ger en uppfattning om vilken ljudnivå som kan förväntas uppkomma och om området är lämpligt för industriverksamhet. Bedömningen är att området är lämpligt för olika typer av verksamheter. Verksamheter med stor omgivningspåverkan kan dock behöva anpassas på olika sätt för att inte negativt påverka närboende i för stor utsträckning.

Vissa verksamheter bedöms ha större omgivningspåverkan jämfört med andra verksamheter. Verksamheter med stor omgivningspåverkan behöver ett miljötillstånd från miljöförvaltningen eller Länsstyrelsen (beroende på typ av verksamhet) för att få tillstånd att upprätta sin verksamhet. Generellt är verksamheter som kräver miljötillstånd av den karaktär som bedöms bullra eller ha annan typ av omgivningspåverkan. Samtliga berörda verksamheter är listade i miljöprövningsförordningen (2013:251).

Utifrån texten ovan är bedömningen att om det i framtiden önskas uppföras en verksamhet i området som är en verksamhet som har omgivningspåverkan, omfattas denna av kravet om miljötillstånd. I den tillståndsprocessen hanteras, bland annat, bullerfrågan. Bedömningen är därför att i detta skede (planskedet), när det är oklart vilken typ av verksamhet som ska uppföras inom området, inte bedöms som relevant att göra ytterligare bullerutredningar.

Detaljplanen omöjliggör inte ett potentiellt framtida behov av bullerdämpande åtgärder. Det finns ingen planbestämmelse som motsätter uppförande av bullerdämpande åtgärder, exempelvis uppförande av bullervall inom planområdet. Om det i framtiden bedöms nödvändigt går det att uppföra bullervall inom området. Vid högre höjd än 0,5 m från befintlig marknivå kommer marklov krävas.

Detaljplanen har inte möjlighet att reglera hastighet på Gamla Sörredsvägen då det är en enskild väg.

Markmiljö

Miljöförvaltningen instämmer i att en kompletterande mark- och grundvattenundersökning samt en riskbedömning kommer behöva utföras med avseende på PFAS och andra föroreningar.

Kommentar:

Översiktlig miljöteknisk markundersökning har uppdaterats mellan samråd och granskning av detaljplanen och förtydligar nu i vilket skede respektive mark- och grundvattenundersökningar ska utföras.

Dagvatten

Miljöförvaltningen har inga synpunkter på dagvattenutredningen. Miljöförvaltningen vill dock understryka vikten av att det avsätts ytor för reningsanläggningarna och att dagvattenhanteringen planeras rätt från början, då Kretslopp- och vattens förslag är ett system med tre olika dagvattenanläggningar i serie.

Miljöförvaltningen bedömer att dagvatten- och skyfallslösningarna behöver bidra till grönska, övriga ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Därför behöver naturbaserade lösningar användas. *Dagvatten- och skyfallsutredningen* anger olika tekniska lösningar för dagvatten och skyfallshantering, men ger även möjlighet till alternativa utformningar.

Miljöförvaltningen bedömer att påverkan på den biologiska mångfalden och fridlysta arter minskas om naturbaserade dagvatten-/skyfallslösningar används. Naturbaserade

lösningar använder sig av naturens processer och ekosystem och kan ta mer hänsyn till arters behov än mer tekniska lösningar som till exempel vattenmagasin med kanter av sprängsten eller andra material och utformningar som inte gynnar biologisk mångfald.

Kommentar:

Noteras.

Miljömål

Miljöförvaltningen anser det positivt att skydd av befintliga naturvärden inkluderas i planbeskrivningens syfte. Planbeskrivningen nämner de delmål i stadens miljö- och klimatprogram som påverkas, men denna genomgång bör fördjupas ytterligare. I sin helhet bedöms planen påverka Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030 negativt, särskilt vad gäller natur- och bullerfrågor.

Kommentar:

Avsnitt om påverkan på miljömålen har utvecklats med ytterligare text från miljökonsekvensbeskrivningen.

Naturen - Göteborg har en hög biologisk mångfald

Att naturmiljö ersätts med bebyggelse leder till negativa effekter på naturvärden som grova träd, ansvarsbiotoper, dammar och livsmiljöer för groddjur, hasselsnok, mindre hackspett, entita och gröngöling.

Med tanke på att skydd av naturvärden inkluderas i samrådsunderlagets syfte, bör det finnas en hög ambition att ta sig an nämnda åtgärder, som även skulle mildra de negativa effekterna på delmålen *Göteborgs Stad sköter och skyddar arters livsmiljöer så att naturvärdena utvecklas* och *Göteborgs Stad ökar den biologisk mångfalden i stadsmiljön*.

Kommentar:

Noteras.

Klimatet - Göteborgs klimatavtryck är nära noll

Miljöförvaltningen ser en viss god påverkan på delmålet *Göteborgs Stad minskar klimatpåverkan från transporter* efter detaljplanens ökade tillgänglighet för cykel och gång samt etablering av tre nya busshållplatser. Samtidigt väntas trafiken, inklusive tung trafik, till området öka till följd av exploateringen vilket kan innebära negativ påverkan på målet.

Kommentar:

Noteras.

Människan - Göteborgarna har en hälsosam livsmiljö

Som stadsbyggnadsförvaltningen beskriver, blir det högre bullernivåer i området som bidrar negativt till delmålet *Göteborgs Stad säkrar en god ljudmiljö för göteborgarna*. Miljöförvaltningen anser att förutom de föreslagna bullerskyddsåtgärderna bör man även

överväga att sänka hastighetsgränsen i området från 50 km/h till 30 km/h, vilket skulle bidra till en bättre ljudmiljö och ökad trygghet.

Kommentar:

Noteras. Detaljplanen har inte möjlighet att reglera hastighet på Gamla Sörredsvägen då den är en enskild väg.

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

7. Länsstyrelsen

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget i sin nuvarande utformning inte kan accepteras och kommer att prövas vid ett antagandebeslut av kommunen. Kommunen behöver på ett tillfredsställande sätt lösa frågor som berör riksintresse, hälsa och säkerhet och miljö kvalitetsnormer för vatten.

Länsstyrelsens samrådsyttrande i sin helhet har bilagts.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen anser att nedanstående prövningsgrunder är aktuella för detaljplanen.

Riksintresse - Natura 2000

I dagvattenutredningen konstateras att fördröjning och rening av dagvatten kommer genomföras så att ingen försämring mot nuvarande förhållanden uppstår. Länsstyrelsen ser positivt på denna ambition då detta skulle minimera påverkan på de Natura 2000-områden som dagvattnet planeras att ledas av mot.

Länsstyrelsen anser dock inte att de föreslagna åtgärderna är säkrade i den föreslagna plankartan. Plankartan förefaller även tillåta större hårdgörning av ytor än vad som har legat till grund för de beräkningar som presenteras i dagvattenutredningen. Kvartersmark med bestämmelsen n1 tillåter en hård görning med upp till 10 procent av ytan. Detta rör främst delområde norr 2 där det av tabellerna i dagvattenutredningen inte förefaller vara någon beräkning gjorda på hårdgjord yta.

Över lag anser Länsstyrelsen att tabellerna och beräkningarna i dagvattenutredningen är något förenklade och svåra att följa. Exempelvis anger tabell 13 ett totalvärde. Troligtvis är det ett totalvärde av norr och väster efter exploatering. Resultatet är dock samma som värdet för väster efter exploatering för parametrarna P, N, Pb, Cu och Zn. Men inte för parametrarna Cd, Cr, Ni, SS och BaP avviker värdet, vilket verkar mer logiskt. Då det inte framgår hur viktningen av de olika områdena är det inte heller möjligt för Länsstyrelsen att kontrollera om beräkningarna utförts korrekt.

Kommentar:

Hårdgöringsgraden är uppdaterad i plankartan och beräkningarna i dagvatten- och skyfallsutredningen har tagit hänsyn till de den möjliga hårdgöringsgrad som nu

regleras. Delområde norr 2 omfattar fortsatt planbestämmelse n1 som omfattar hårdgöringsgrad om 10%. Beräkningarna för aktuellt delområde har uppdaterats.

Tabellerna i dagvatten- och skyfallsutredningen är uppdaterade i ny version av dagvatten- och skyfallsutredningen.

Miljö kvalitetsnormer – Vatten

I inskickat underlag föreslås dagvattenhantering och fördröjning av dagvatten genom ett seriekopplat system i tre steg (Kretslopp och vatten, 2024-09-29). Med föreslagen rening kommer föroreningsmängderna minska efter exploateringen undantaget zink, krom, nickel och benso(a)pyren som ökar.

Länsstyrelsen saknar en del underlag för att kunna göra en bedömning av planens påverkan på MKN vatten för kringliggande recipienter. Det ska i dagvattenutredningen framgå planens föroreningsbelastning innan rening både avseende halter och mängder ut från planområdet. Detta blir extra angeläget då inga av de föreslagna dagvattenåtgärderna är säkerställda i plankartan.

Länsstyrelsen undrar vidare hur staden planerar att säkerställa att de planerade dagvattenåtgärderna genomförs? Då planområdet ligger inom verksamhetsområde för dagvatten är det enda sättet att helt säkerställa planerade dagvattenåtgärder att placera dem på allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap. I nuläget är i stort sett all mark som planeras för åtgärderna inom kvartersmark. I underlaget lyfts också vikten av både rening och fördröjning för att inte negativt påverka kringliggande recipienter och naturområden.

Kommentar:

Detaljplanen säkerställer att tillräckligt med ytor finns för dagvattenåtgärder genom reglering av markens genomsläpplighet och hur mycket av området som får bebyggas. Vid ansökan om bygglov ska sökande redovisa hur de avser fördröja och rena dagvatten och om det finns kommunal dagvattenanslutning. I samband med startbesked av bygglovet är dagvatten en fråga som hanteras. Sökande behöver tekniskt och specifikt beskriva hur dagvatten ska hanteras och tas omhand inom den egna fastigheten. Förvaltningen anser att dagvattenåtgärder säkerställs i bygglovsprövningen och att detaljplanens underlag visar en möjlig lösning.

Kommunen behöver i planbeskrivningen på ett tydligare sätt beskriva planens recipienter samt deras miljö kvalitetsnormer samt bedömningen av planens påverkan på dem. Vidare behöver dagvattnets påverkan på MKN vatten beskrivas tydligare. Planbeskrivningen ska vid utbyggnaden av planområdet vara ett vägledande dokument.

Kommentar:

Förtydligande text om MKN vatten och planens recipienter har lagts till i planbeskrivningen.

I dagvattenutredningen redovisas beräkningar som undantar delar av plankartan. Motiveringen är att de områden som undantas fortsatt ska vara naturområden och ingen förändring kommer att ske där. Länsstyrelsen undrar dock om den maximala möjliga utbyggnaden har beräknats? Även de områden som hänvisas till som naturområden är planlagda som industrimark där upp till 10 % av ytan får hårdgöras. Det innebär att också dessa ytor kommer att bidra till en ökad avrinning, framförallt med adderad klimatfaktor.

Staden behöver redovisa att samtliga dagvattenberäkningar, fördröjning och föroreningsbelastning, är gjorda för planens maximala utbyggnad.

Kommentar:

Möjlig hårdgöringsgrad på aktuella områden beskrivna ovan (i söder och sydöst) omfattas av ny planbestämmelse om att områdena inte får hårdgöras.

En bedömning ska göras av risken för föroreningsläckage från området i samband med dess utbyggnad. Det finns flertalet konstaterade föroreningar på platsen och då området planläggs som industri så kommer föroreningshalten fortsatt vara relativt hög. Hur säkerställs att inget föroreningsläckage sker ut från planområdet vid dagvattenanläggningarna samt hur säkerställs reningen av länsvatten i byggskedet?

Kommentar:

Med hänsyn till förhöjda halter föroreningar inom planområdet omfattas kommande byggnation av anmälningsplikt enligt 28§ i Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. I anmälan redogörs för hur hantering av förorenade massor sker och länsvatten hanteras. Eventuellt länshållningsvatten som uppstår i schaktgropar, skall provtas för att säkerställa att de uppfyller Göteborgs Stads riktvärden (2020) om det avses släppas ut till dagvatten eller recipient. Anmälan ska inges till tillsynsmyndigheten senast 6 veckor innan entreprenaden önskas påbörjas. För de massor som ej berörs av teknisk schakt kommer en bedömning ske av såväl risk som åtgärdsbehov i samband med anmälan.

Det finns för till exempel recipienten Rivö fjord nord ett åtgärdsbehov för kväve och fosfor. Hur bidrar nuvarande planläggning till att åtgärdsbehovet uppnås?

Kommentar:

Idag avleds mycket små mängder från området då det till största del är grönytor. Efter exploatering kommer åtgärderna medföra att lika låga mängder fortsätter släppas ut. Det är inte möjligt att kräva ytterligare rening av dagvattnet än till den nivå som naturmarken har. Betingen för kväve och fosfor som finns för Rivö fjord behöver hanteras från redan exploaterade ytor som idag släpper ut betydligt högre halter och mängder.

Dagvatten

Kommunen anger att i vidare underlag ska redovisas om det finns behov av täta lösningar. Underlaget lyfter behovet av en omättad zon för dagvattenlösningarnas

funktion men frågan lämnas hängande i dagvattenutredningen. Till granskningen bör frågan vara tillräckligt utredd för att planbeskrivningen ska kunna ge råd i frågan.

Kommentar:

Dagvatten- och skyfallsutredningen har uppdaterats mellan samråd och granskning och frågan är nu hanterad.

Grundvatten

Detaljplanens utformning kommer resultera i förändrade infiltrationsflöden till grundvattnet. Kommunen behöver beskriva hur de förändrade förhållandena kommer att påverka berört grundvatten gällande både kvantitet och kvalitet. Samt om det eventuellt förändrade grundvattenförhållandet kan innebära risk för sättningar inom eller i närheten av planområdet.

Kommentar:

PM Hydrogeologi har tagits fram mellan samråd och granskning av detaljplanen. PM utreder frågan.

Hälsa – Bullerpåverkan

Trafikbuller

Underlaget anger att det utgår från ett värsta-scenario vilket är bra. Det visar på att vissa bostäder riskerar bulleröverskridanden. Länsstyrelsen saknar utvecklat resonemang om hur möjliga skyddsåtgärder bedömts för dessa och om behov finns, att åtgärder säkras i planen.

Verksamhetsbuller

Beräkningar för verksamhetsbuller för framtida scenario visar att det finns risk för att bostäder påverkas av förhöjda bullernivåer nattetid men även kvällstid.

Sammanfattningsvis visar utredningen att exploateringen i enlighet med planförslaget bedöms medföra att aktuella riktvärden kan innehållas vid närliggande bostäder under förutsättning att buller från verksamheterna/industrierna studeras vidare när planeringen av området kommit längre, och anpassas så att höga ljudnivåer mot närliggande bostäder begränsas så att aktuella bullerriktvärden uppfylls. Länsstyrelsen anser att det är positivt att buller kommer studeras vidare och att föreslagna åtgärder sedan säkras i planen. Inte minst för de överskridanden som gäller nattetid och kvällstid är det rimligt.

Kommentar:

Det har inte bedömts som relevant att uppdatera bullerutredningen under planskedet då det inte är fastställt vilken typ av verksamhet som i framtiden kommer inrymmas inom området. Bullerutredningen är genomförd utifrån antagande om bullerkällor, dess ljudeffektnivå och placering. Detta ger en uppfattning om vilken ljudnivå som kan förväntas uppkomma och om området är lämpligt för industriverksamhet. Bedömningen är att området är lämpligt för olika typer av verksamheter. Verksamheter med stor

omgivningspåverkan kan dock behöva anpassas på olika sätt för att inte negativt påverka närboende i för stor utsträckning.

Vissa verksamheter bedöms ha större omgivningspåverkan jämfört med andra verksamheter. Verksamheter med stor omgivningspåverkan behöver ett miljötillstånd från miljöförvaltningen eller Länsstyrelsen (beroende på typ av verksamhet) för att få tillstånd att upprätta sin verksamhet. Generellt är verksamheter som kräver miljötillstånd av den karaktär som bedöms bullra eller ha annan typ av omgivningspåverkan. Samtliga berörda verksamheter är listade i miljöprövningsförordningen (2013:251).

Utifrån texten ovan är bedömningen att om det i framtiden önskas uppföras en verksamhet i området som är en verksamhet som har omgivningspåverkan, omfattas denna av kravet om miljötillstånd. I den tillståndsprocessen hanteras, bland annat, bullerfrågan. Bedömningen är därför att i detta skede (planskedet), när det är oklart vilken typ av verksamhet som ska uppföras inom området, inte bedöms som relevant att göra ytterligare bullerutredningar.

Detaljplanen omöjliggör inte ett potentiellt framtida behov av bullerdämpande åtgärder. Det finns ingen planbestämmelse som motsätter uppförande av bullerdämpande åtgärder, exempelvis uppförande av bullervall inom planområdet. Om det i framtiden bedöms nödvändigt går det att uppföra bullervall inom området. Vid högre höjd än 0,5 m från befintlig marknivå kommer marklov krävas. Planen omöjliggör inte heller ett uppförande av bullerskärm (istället för vall).

Hälsa - förorenad mark

En översiktlig miljöteknisk markundersökning har tagits fram och bilagts planhandlingarna (COWI, 2024).

Resultaten från genomförda fältundersökning visar på halter av metaller och PFAS i totalt sex analyserade jordprover som överstiger riktvärdena för mindre känslig markanvändning. Inga särskilda bestämmelser om förorenad mark regleras i plan eftersom åtgärderna hanteras inom ramen för befintligt verksamhetstillstånd.

I undersökningens avsnitt 10 *Slutsats och rekommendation* listas fyra förutsättningar för planen:

Detaljplanen bedöms kunna antas och entreprenaden kunna genomföras med hänsyn till markmiljö, förutsatt att nedanstående punkter utförs:

1. Vid anläggning av nya industribyggnader bedöms behov av riskreduktion föreligga. Kompletterande avgränsande provtagning av PFAS7 runt punkt CWM130 bedöms behöva genomföras.
2. Med hänsyn till kompletterande nya uppgifter om uppläggning av slam innehållande PFAS inom planområdet bedöms kompletterande provtagning i mulljord behöva genomföras i områdets västra del, angränsande provpunkt 23CW03.
3. Det rekommenderas även att kompletterande provtagning utförs i anslutning till de identifierade cisterner som tidigare funnits inom planområdets västra del.

4. *Eventuella schakter inom planområdet omfattas av anmälningsplikt och hantering av massor med förhöjda halter (metaller, organiska ämnen, PFAS) omfattas av restriktioner.*

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver förtydliga om dessa kommer att säkerställas eller annars beskriva och motivera sina skäl till att de inte är rimliga/inte genomförs.

Kommentar:

Översiktlig miljöteknisk markundersökning har uppdaterats mellan samråd och granskning av detaljplanen och tydliggör nu när i tid respektive åtgärd är tänkt att hanteras och vem som ansvarar för åtgärden.

Säkerhet - Risk för översvämning

Frågan om översvämning kopplat till skyfall har utretts i dagvatten- och skyfallsutredningen. Skyfallsåtgärder krävs i området, både för att skydda ny bebyggelse och för att inte riskera att försämrade omkringliggande områden, så som elstationen och bäck/utsläppspunkter. Åtgärder som är aktuellt är styrning, fördröjning och höjdsättning.

Fyra dammar förslås som en lösning varav tre föreslås att kombineras med dagvattenanläggningarna (våta dammar). I tillägg till dammarna föreslås även ett dike med översvämningssyfte att anläggas. Som vi tolkar materialet krävs diket för att bland annat säkerställa framkomligheten.

Inför granskningsskedet är det viktigt att se över så att åtgärder som föreslås möjliggörs på plankartan samt säkerställs. I dagsläget finns m² som säkerställer översvämningsskydd på delar av området. Länsstyrelsen anser att det finns fler åtgärder som bör kunna säkerställas på plankartan utifrån de åtgärder som föreslås. Höjdsättning och dike är exempel på sådana åtgärder. Enligt dagvatten- och skyfallsutredningen ska det framgå av plankartan att skyfall ska kunna omhändertas. m² möjliggör ytor men bedöms inte uppfylla kraven på tydlighet. Att precisera vilka volymer som ska kunna fördröjas är ett sätt att göra det tydligare. Som minst anser vi att det ska framgå att det är ett klimatanpassat 100 årsregn som är dimensionerande.

Kommentar:

Dagvatten- och skyfallsutredningen har uppdaterats mellan samråd och granskning av detaljplanen. Förvaltningen har inte bedömt det lämpligt att reglera vilka volymer som ska kunna fördröjas då volymen är beroende av hur stor andel av marken som hårdgörs. Det är än så länge oklart vilken typ av industri som ska uppföras inom planområdet och därmed hur mycket yta som ska hårdgöras och vilka volymer som behöver omhändertas.

I planbeskrivningen under motiv till planbestämmelser har det för m₂ förtydligats att det är ett klimatanpassat 100 årsregn som är dimensionerande.

Säkerhet – Olycksrisker

En riskutredning är framtagen. Syftet är att utreda lämpligheten av planerad markanvändning med avseende på identifierade riskobjekt i närheten av planområdet som människor kan komma att utsättas för samt att belysa de risker som verksamheten i sin tur kan komma att utsätta människor i omgivningen för.

Kopplat till närheten till befintliga verksamheter görs bedömningen att föreslagen verksamhet är möjlig förutsatt att några åtgärder fortsatt tas hänsyn till. Det rör sig om anpassningar till avstånd från kraftledning och transformatorstation samt placering av ventilationsåtgärder.

- Åtgärden om placering av ventilation högt (minst 8 meter över mark eller bort från NOVO energi verksamhet) anser vi kan och ska säkerställas på plankartan.

Enligt handlingar framgår att den typ av kemikaliehantering som kan förväntas vid industrier i allmänhet, vilket även ligger i linje med övrig verksamhet som bedrivs inom Volvo Cars befintliga fabrik i Torslanda, bedöms kunna placeras på sådant sätt inom planområdet att det inte medför en betydande risk för omgivningen och de bostäder som finns i närheten.

Plankartan möjliggör dock J vilket tillåter all form av industri även storskalig kemikaliehantering, vilket skulle kunna innefatta verksamhet som omfattas av Sevesolagstiftning. Av planbeskrivningen framgår att i händelse av att det skulle bli aktuellt med etablering av processindustri, eller annan industri med storskalig kemikaliehantering, skulle detta medföra ytterligare prövning för den specifika verksamheten genom prövning enligt annan lagstiftning, exempelvis miljöbalken.

Länsstyrelsen anser att planbeskrivningen måste utöka resonemanget kring storskalig kemikaliehantering och en eventuell Sevesoverksamhet. Utifrån de förutsättningar som finns på platsen och ett avstånd om ca 100 meter till bostäder är det inte givet att all form av tyngre industri/Sevesoverksamhet är möjligt. Även om denna typ av verksamhet ska prövas enligt annan lagstiftning är det viktigt att visa på förutsättningar och eventuella begränsningar. Av planbeskrivningen bör det framgå att närheten till verksamheter och bostäder utgör begränsningar och det går inte att utgå ifrån att vilken verksamhet som helst kan etablera sig på platsen.

Kommentar:

En planbestämmelse om ventilation har lagts till på plankartan, ”b₁ Luftintag ska placeras minst 8,0 meter över mark alternativt på byggnadens tak vid lägre takhöjd eller vänd bort från Pressvägen på fasad”

Säkerhet - Farligt gods

Angränsande till planområdet i söder finns ett industrispår tillhörande Volvo Cars. Den riskutredning som tagits fram grundar sig på bland annat underlag som togs fram i samband med detaljplanen för Pressvägen (NOVO energis verksamhet). Av den tidigare riskutredning framgick att givet de låga hastigheter som hålls på industrispåret och att alla tågrörelser sker under övervakning bedömdes riskerna med avseende på urspårning och farligt godsolycka vid industrispåret inte utgöra en signifikant risk för detaljplanen vid

Pressvägen. Riskerna studerades därför inte vidare. På grund av detta studeras därför inte heller riskerna vidare i aktuell plan.

I samband med tillståndsprocessen för NOVO Energi framkom att det i framtiden eventuellt kan transporteras litiumjonbatterier på stickspåret. Länsstyrelsen bedömer att det inte går att utesluta att transporterna ökar i framtiden. Av underlag från NOVOs tillståndsprocess är risker kopplat till stickspåret tågbrand, urspårning och kollision. Enligt uppgifter framkom att ett avstånd om 11 meter var tillräckligt kopplat till urspårning.

I detaljplanen för Pressvägen fanns byggnader som eventuellt skulle placeras nära spåret. I tillståndet finns nu ett villkor som säkerställer att fasader närmast spåret ska utföras i brandklassad fasad och ha begräsningar i öppningar för byggnader närmast spåret.

På de illustrativa skisserna för aktuell detaljplan ser det inte ut att planeras byggnader i direkt anslutning till stickspåret. J tillåts dock till den direkta plangränsen.

Länsstyrelsen ser inte att riskfrågan kopplat till stickspåret ska bedömas annorlunda beroende på vilken sida av järnvägen som studeras. Enligt uppgifter i riskutredningen är det 15 meter mellan stickspåret och plangränsen. Detta är enligt uppgifter i tillståndsprocessen för NOVO tillräckligt för att hantera risker med urspårning. Om samma resonemang och bedömningar görs som i prövningen för NOVO bör fasader som vetter mot stickspåret dimensioneras så de klarar en dimensionerande brand. Uppskattningsvis bör åtgärd finnas inom 30 meter från stickspåret och säkerställas med en planbestämmelse.

Alternativt ska riskutredningen kompletteras med uppdaterad bedömning för stickspåret med förutsättningar att transporter förväntas öka, att vi ska planera robust och långsiktigt och att "lätta åtgärder" alltid bör övervägas, speciellt när avstånden är små och framtiden osäker.

Kommentar:

Planbestämmelse avseende att fasader inom 30,0 meter mot stickspår ska klara en dimensionerande brand har införts på plankartan.

Den bergtekniska utredningen har uppdaterats mellan samråd och granskning. Svar på frågor som rör bergteknik finns under SGI:s yttrande längre ner i dokumentet.

Säkerhet – stabilitet

Det kvarstår oklarheter avseende stabilitetsförhållandena som behöver förtydligas i det fortsatta planarbetet. Krävs det åtgärder eller restriktioner ska dessa säkerställas i planen. Länsstyrelsen stödjer SGI:s yttrandet i sin helhet. Se SGI:s yttrande, daterat 2024-10-23

Kommentar:

Den geotekniska utredningen har uppdaterats mellan samråd och granskning. Svar på frågor som rör stabilitetsfrågor finns under SGI:s yttrande längre ner i dokumentet.

Råd enligt PBL och MB

Förhållande till ÖP

Planområdet är utpekad som ett verksamhetsområde i Göteborgs översiktsplan och ligger därmed i linje med kommunens översiktsplan.

Luftkvalitén

Sammantaget är bedömningen i underlaget att luftkvaliteten i och intill planområdet är förhållandevis god och att etableringen av tänkt verksamhet inte väntas medföra någon försämring av luftkvaliteten på ett sådant sätt att miljö kvalitetsnormer överskrids, eller medför risk för människors hälsa. Länsstyrelsen har inget ytterligare att tillägga men vill i sammanhanget som vägledning upplysa om att EU-kommissionen har nått en preliminär överenskommelse om ett nytt luftkvalitetsdirektiv¹.

Överenskommelsen innebär att nya gränsvärden för luftkvalitet ska genomföras och uppfyllas senast 2030. När direktivet antas formellt startar en två år lång genomförandeperiod då respektive medlemsland ska föra in direktivets bestämmelser i sin nationella lagstiftning. För flera luftföroreningar kommer värdena för MKN i flera fall vara lägre än förut. För mer långsiktig planering är det därför viktigt att ta höjd för att miljö kvalitetsnormerna kan komma att bli skarpare än i dag. De skärpta kraven kommer att gälla överallt, för såväl befintlig som ny bebyggelse.

Kommentar:

Noteras.

Trafik

Trafikverket efterlyser en fortsatt dialog kopplat till påverkan på det statliga vägnätet kopplat till all planerad exploatering som sker i närområdet. Se Trafikverkets yttrande, daterat 2024-10-23.

Kommentar:

Noteras.

Släckvatten

Frågan om släckvatten måste belysas inför granskningen. Med fördel skulle kommunen kunna lyfta sådant som övergripande strategi för hantering, bedömning om det går att hantera inom planområdet och möjliga behov av åtgärder.

Kommentar:

Hantering av släckvatten ska utredas i detaljprojekteringen och bör stämmas av tillsammans med räddningstjänsten. Släckvatten kan omhändertas inom byggnad och/eller i dagvattenanläggningarna med möjlighet till avstängning. Släckvatten kan också ledas till separata bassänger endast avsedda för släckvatten och omhändertas där.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Artskydd

I södra delen av planområdet finns en damm med värden som avses bevaras. I plankartan är området dock inte planlagt som natur utan är prickmark med bestämmelse om max yta som får hårdgöras. Länsstyrelsen kan inte se vad syftet är med att planlägga denna yta som kvartersmark och inte som allmänplats natur. Med nuvarande lösning är inte dammen och de arter som uppehåller sig där skyddade då planen tillåter att ytan hårdgörs. Nuvarande förslag till lösning kan inte genomföras utan artskyddsdispens, något som troligtvis inte kan lämnas. Planen behöver säkerställa att inga ingrepp görs i dammen.

Kommentar:

Förvaltningens bedömning är att området inte bör planläggas som allmän plats för natur. Planbestämmelsen n₁: Maximalt 10% av fastighetsarean inom egenskapsområdet får hårdgöras har ersatts med bestämmelsen n₂: Marken får inte hårdgöras.

Vattenverksamheter

Länsstyrelsen upplyser om att åtgärder som kan innebära bortledning av grundvatten (sprängning, djup grundläggning eller ev. pålning) innebär en vattenverksamhet som regleras i 11 kap Miljöbalken. Bortledning av grundvatten är tillståndspliktig om det inte är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena.

I det fall åtgärden bedöms vara tillståndspliktig ska samråd utföras i tidigt skede med Länsstyrelsens vattenvårdsavdelning. Det är verksamhetsutövarens ansvar att göra denna bedömning.

Det finns enskilda brunnar i närheten av planområdet vars kvalitet och kvantitet inte får påverkas negativt av exploateringen.

Inom planområdet finns flertalet befintliga vattenområden. I tidigare yttrande lyfte länsstyrelsen att hanteringen av ingrepp i vattenområden skulle ingå i planunderlaget. Detta underlag saknas och länsstyrelsen undrar därför hur de olika vattenverksamheterna ska hanteras vid utbyggnaden? Så som plankartan ser ut i samrådsskedet ser det till exempel ut som det kommer tillåtas hårdgöring av del av Låssbybäcken och det beskrivs ytterligare vattenområden som påverkas i underlaget.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) och planbeskrivningen har uppdaterats med förtydliganden avseende hantering av ingrepp i vattenområden. Anläggningar av olika slag, bortledning av vatten, rensning eller muddring kan behöva anmälas eller sökas tillstånd för. Även åtgärder som kan innebära bortledning av grundvatten, såsom sprängning, djup grundläggning eller pålning, kan innebära vattenverksamhet. Anmälan

om vattenverksamhet görs till länsstyrelsen. Tillstånd för vattenverksamhet prövas av mark- och miljödomstolen.

Markavvattningsföretag

Staden behöver samråda med samtliga berörda markavvattningsföretag. Detta innebär också de som kan bli påverkade nedströms i någon riktning av ett eventuellt ökat flöde. Vidare bör staden se över att avsluta de markavvattningsföretag som de benämner som inaktuella. Detta görs hos mark och miljödomstolen. Då exploatering kommer att ske inom båtnadsområde för markavvattningsföretag kommer den aktuella fastigheten ingå som en del i markavvattningsföretaget.

Åtgärder som utförs för att skydda mot vatten med avsikt att varaktigt öka en fastighets lämplighet för till exempel bebyggelse kan innebära markavvattning enligt 11 kap. miljöbalken. Frågan att utreda om det krävs åtgärder som innebär markavvattning och vilka fastigheter som är berörda ska redovisas i MKB. Även åtgärder för att leda bort/skydda mot skyfall kan utgöra markavvattning.

Kommentar:

Avseende första stycket om markavvattningsföretag, se svarskommentar under "Kommunala nämnder och bolag m.fl. - 1. Exploateringsnämnden/markavvattningsföretag."

Uppdatering avseende andra stycket om åtgärder för markavvattning beskrivs i Miljökonsekvensbeskrivningen, MKB.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att förslaget innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt. Ett avgränsningssamråd har hållits med länsstyrelsen 2023, se diare 25356-2023.

Kommentar:

Noteras.

8. Trafikverket

Trafikanalysen för Sörredsvägen/Gamla Sörredsvägen visar att tillkommande trafik inte har någon betydande påverkan på framkomligheten och att befintlig utformning kan behållas i det kommunala vägnätet. Att det kommunala vägnätet fungerar är av stor vikt för ruttval, kapacitet och trafiksäkerhet för trafiksystemet i stort.

Aktuell exploatering är inkluderad i framtagna mesoanalys som har utrett framkomligheten i trafiknätet på systemnivå. Mesoanalysen visar på att det finns kapacitet i trafiknätet och att exploateringen inte väntas skapa framkomlighetsproblem.

Trafikverket anser dock att det är mycket stora exploateringar i närområdet som medför ett ökat resandebehov som behöver hanteras. Att trafiken fördelas och att det sker en utjämning mellan trafikmoten på det statliga vägnätet är en förutsättning för att klara krav på framkomlighet och trafiksäkerhet.

Trafikverket har i dagsläget inget uppdrag och/eller finansiering för åtgärder på Lundbyleden, Hisingsleden och Norrleden (utöver pågående projekt) och kommer därför inte att kunna möta upp de behov som stora planerade exploateringar i området kan medföra.

Kommunen utgår från att den nya trafikallsträngen inte krockar med nuvarande skiftetider i högttrafik. Detta är dock en förutsättning som är svår att reglera och säkerställa genom aktuell detaljplan.

Trafikverket efterlyser en fortsatt dialog kopplat till påverkan på det statliga vägnätet kopplat till all planerad exploatering som sker i närområdet.

Kommentar:

Noteras. Planbeskrivningen har uppdaterats med text och referens till nämnda mesoanalys. Göteborgs stad ställer sig positiva till fortsatt dialog kopplat till påverkan på det statliga vägnätet.

9. Lantmäterimyndigheten

Synpunkter på plankartan:

Det saknas fastighetsbeteckning för delen av plankartan som ligger inom Sörred 15:3. Lantmäterimyndigheten vill förtydliga att vill man säkerställa en ledning eller anläggning som ingår i ett allmänt ledningsnät med ledningsrätt krävs u-område på kvartersmark alternativt kvartersmark för teknisk anläggning i detaljplanen. Detta gäller oavsett om ledningen/anläggningen är befintlig eller ska nyanläggas.

Kommentar:

Grundkartan är uppdaterad med fastighetsbeteckningen Sörred 15:3. Det finns en befintlig ledningsrätt för allmänna ledningar.

10. Statens Geotekniska Institut, SGI

Enligt 2 kap 5 § PBL ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet samt med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion. En redogörelse för planområdet och angränsade områdens geotekniska förutsättningar med tillhörande utredningar och planbestämmelser saknas delvis för aktuell detaljplan.

Geoteknisk utredning

Flera känslighetsanalyser är utförda för de tre beräknade sektionerna i den geotekniska utredningen, vilket är positivt. För majoriteten av beräkningarna är nivån för

friktionsjorden helt avgörande för säkerhetsfaktorn. SGI anser därför att borrhålsprofiler bör redovisas i beräkningarna för att möjliggöra granskning av valda jordprofiler och en analys gällande andra förväntade jorddjup i närliggande sektioner.

SGI ställer sig frågande till om sektion C räcker för att täcka in eventuell stabilitetsproblematik i lerområdet i nordost.

SGI anser att handlingarna inte tillräckligt noggrant redovisar gränsen mellan berg och lösa jordar. Det är därmed svårt att se om stabilitetssektioner har gjorts på rätt plats och i tillräcklig omfattning.

I planbeskrivningen nämns anläggandet av dammar för att hantera dagvatten. SGI önskar ett förtydligande om hur dessa dammar hanterats i stabilitetsanalyserna. Vi vill även uppmärksamma att det finns dammar i lera direkt utanför området som eventuellt behöver kontrolleras med avseende på stabilitet för planområdet.

Grundvattenmätningen har endast genomförts vid 2 tillfällen. Normalt bör grundvattenmätningar pågå minst 3 månader och under den period av året då det förväntas mest nederbörd i den aktuella regionen. SGI rekommenderar därför att mätningarna fortsätter under planprocessen. Funktionskontroll bör utföras av grundvattenrör och dokumenteras i den Marktekniska undersökningsrapporten.

Vid utvärdering av CPT-sondering ska Test category bedömas (alternativt användningsklass om äldre cpt-standard används).

Kommentar:

Den geotekniska utredningen har uppdaterats mellan samråd och granskning.

Antalet grundvattenmätningar har genomförts vid fler tillfällen mellan samråd och granskning. 1–3 tillfällen under april–maj år 2025 samt de grundvattenrör som installerades år 2025 är avlästa vid 1–3 tillfällen under april–maj år 2025. Ytterligare grundvattenmätningar kommer att genomföras månadsvis även kommande 12 mån.

Bergteknisk utredning

Bergsslänterna i planområdet har undersökts och tre områden identifierades som bedömdes kunna påverka planområdet [5]. I östra området finns en del lösa block och bedömningen är att ”Med hänsyn till rådande förhållanden är det dock omöjligt att säkerställa långsiktig stabilitet och om inga åtgärder planeras efter detaljplanens antagande måste slänten rensas på lösa block innan sagda detaljplans antas” [5]. SGI anser att detta behöver klarläggas och åtgärdas i detaljplaneskedet.

I PM Bergteknik, daterad 2024-09-04, anges för den branta skärningen längs Ringvägen i södra området att ”ingen risk för ras har observerats”, och för östra slänter i östra området och slänterna på södra sidan Ringvägen att dessa inte bedöms utgöra ”något problem i nuläget”. SGI undrar om riskbedömningen tar hänsyn till de förhållandena som planen medger, och hur dessa påverkar berg- och blockstabilitet, och därav riskbedömningen.

SGI undrar också om riskbedömningen tar hänsyn till eventuell påverkan på berg-och blockstabilitet av planens genomförande i direkt anslutning till den branta slänten, och om planens genomförande kan medföra risker på områden i direkt anslutning till planområdet.

Kommentar:

Den bergtekniska utredningen har uppdaterats mellan samråd och granskning. Samtliga riskområden avseende lösa block har rensats eller säkrats under våren och försommaren 2025. Vid ett genomförande av detaljplanen ansvarar byggherren för dimensionering och utförande av schakt och byggnation, vilket ska ske i nära samarbete med bergsakkunnig. Markåtkomst finns för eventuella nödvändiga bergtekniska åtgärder i samband med utbyggnad. Besiktning av slutlig bergskärning utförd av bergsakkunnig kommer begäras in.

Planbeskrivning

Planförslaget ger möjlighet att uppföra byggnader i anslutning till den branta bergskärningen längs med Ringvägen. Denna sprängda skärning är ställvis förstärkt med ingjutna bultar och SGI undrar, utifall denna slänt tillhör planområdet, hur det ska tillses att den långsiktiga säkerheten av denna konstruerade slänt ska säkerställas och vem som ansvarar för detta.

Enligt planbeskrivningen sträcker sig planområdet över en kort sträcka till södra sidan Ringvägen, och SGI vill lyfta frågan om ansvaret för underhåll och den långsiktiga säkerheten av de branta bergslänterna söder om vägen är tydlig.

Kommentar:

Den bergtekniska utredningen har uppdaterats mellan samråd och granskning. Utifrån detaljplansförslaget hamnar skärningen inom detaljplaneområdet. Planområdets framtida fastighetsägare kommer således sörja för skärningens underhåll. I nuläget sköts underhållet av vägghållaren och skärningen inspekteras var 7:e år.

Plankarta

SGI noterar att plankartan inte är helt samstämmig med den plankarta som använts i PM Geoteknik och PM Bergteknik. SGI anser att kommunen i samråd med den geotekniska konsulten ska kontrollera om dessa skillnader innebär att ytterligare analys av geotekniska säkerhetsfrågor krävs för att klarlägga markens lämplighet.

Kommentar:

Den geotekniska utredningen är uppdaterad mellan samråd och granskning och omfattar nu inte längre av någon plankarta. I uppdaterad PM Bergteknik (2025-06-30) och nytt PM Hydrologi (juni 2025), finns ett koncept av plankartan daterad 2025-05-20. Anledningen till att plankartorna som används i utredningarna inte är helt samstämmig med plankartan, är att plankartan har uppdaterats efter att rapporten är skriven.

11. Västtrafik

Västtrafik har inget att erinra mot förslaget.

Vi vill särskilt betona behovet av att få till de hållplatserna som föreslås i planbeskrivningen i Sörredsvägen och Gamla Sörredsvägen.

Kommentar:

Noteras.

12. Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har i dagsläget inga anläggningar eller intressen som berörs i det aktuella området och har därför inga synpunkter på rubricerad remiss.

Kommentar:

Noteras.

13. Business region Göteborg

BRG ser som helhet positivt på planförslaget som möjliggör ett stort och viktigt tillskott av verksamhetsmark som kan stärka regionen samt ge befintliga och nya företag möjlighet att växa i ett för verksamheter mycket attraktivt läge.

Bristen på verksamhetsmark är för närvarande mycket stor inom Göteborgsregionen och BRG har nyligen tagit fram en rapport som pekar på ett behov av att tillföra ca 30 ha verksamhetsmark per år inom Göteborgsregionen. Detta till följd av starkt tryck på etableringar samt en pågående utträngningseffekt när en växande stad tar befintliga, mer centrala, verksamhetsområden i anspråk för ny stadsutveckling.

Planansökan som inkom i samband med den nu laga kraftvunna detaljplanen för verksamheter vid Pressvägen (batterifabriken) och som innebar att en stor del av Volvo Cars utvecklingsmark togs i anspråk möjliggör för företaget att kunna växa eller skapa förutsättningar för viktiga underleverantörer att etableras sig i en direkt närhet till befintliga verksamheter vilket då underlättar transportkedjorna i processen. Området håller dessutom på att förstärkas med ny kraftförsörjning genom utbyggnad av det regionala nätet vilket gör platsen särskilt lämplig för verksamheter med stort elbehov vilket exempelvis ofta är fallet för företag inom den gröna omställningen.

BRG ser därför som helhet mycket positivt på planförslaget och noterar också att det är väl utformat med möjlighet till flexibilitet i utformningen vilket alltid bör eftersträvas i planering för verksamheter då framtida behov är svåra att förutse och ofta skiftar över tid.

Kommentar:

Noteras.

14. Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen i Göteborg ställer sig allmänt emot förslaget "Detaljplan för Verksamheter vid Gamla Sörredsvägen inom stadsdelen Sörred". Bakom beslutet finns kritik mot exploatering av dammar samt natur – och jordbruksområde med befintliga naturvärden, bestridning mot gällande översiktsplan, Sveriges 16 miljömål samt de kumulativa effekterna i området som helhet.

Staden har byggt ut mer och mer industrier i området, detaljplan för detaljplan. Att fortsätta exploatera utåt såpass fort kan ha omfattande kumulativa effekter på Torslanda, vilket Naturskyddsföreningen i Göteborg är positiva till att man nu har med som en del av MKB. Dock anser föreningen att dessa inte förklaras tillräckligt i avsnittet för "Osäkerheter" och avsnittet om "kumulativa effekter" i MKB på sida 39, där det endast beskrivs att det finns flera detaljplaner i närområdet. Men det saknas en sammanställning av kumulativa effekter och den gemensamma effekten. Naturskyddsföreningen i Göteborg anser att det är ett steg i rätt riktning men ofullständigt eftersom slutsatser ej framgår mer än att denna detaljplan kommer innefatta måttliga negativa konsekvenser.

Naturskyddsföreningen i Göteborg ser gärna att effekterna presenteras i granskningsskedet så att vi får möjlighet att yttra oss med ett helhetsperspektiv samt vad måttliga negativa konsekvenser i denna detaljplan kan innebära. vilket framgår i alla tidigare yttranden i närområdet.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen har uppdaterats med förtydliganden om kumulativa effekter på naturmiljö.

Dagvatten och skyfall

Naturskyddsföreningen i Göteborg ställer sig mycket kritiska till att man än en gång kommer tillåta små negativa effekter i ett Natura 2000-område- Torsviken.

Föreningen anser att kumulativa effekter även här ska framgå till dess att man uppfyller god kemisk status.

Kommentar:

Noteras.

Kompensationsåtgärder

Naturskyddsföreningen i Göteborg anser att industriområdet utsatts för så pass stora mängder exploatering av mark att de föreslagna kompensationsåtgärderna inte kommer att räcka för att bemöta omfattningen.

Föreningen vill att föreslagna åtgärder som redan används i närområdet presenteras i granskningsskedet med en utvärdering om det fungerat i praktiken eftersom dessa också krävt uppföljning, bör denna utvärdering enkelt kunna ligga som grund i underlagen för att samma område och med föreslagna kompensation på sikt kan återhämta exploateringen eller ej.

Kommentar:

Effekten av tidigare genomförda kompensationsåtgärder rapporteras regelbundet till Länsstyrelsen och dessa rapporter går när som helst att begära ut därifrån.

För närmast angränsande exploatering inom planområdet "Verksamheter vid Pressvägen" ("Batterifabriken") genomförs uppföljning av åtgärderna årligen enligt plan. I det projektet vidtogs åtgärder för att stärka förutsättningarna för, och därmed även populationerna av, en rad skyddade arter. Hittills har groddjuren i de anlagda dammarna hunnit följas upp under tre säsonger med goda resultat. Alla flyttade arter förekommer i flera av dammarna och lek observeras årligen. För entita gjordes en första uppföljning under 2024 och då häckade ett par i en av holkarna. Detta bedöms vara ett lyckat resultat. Fladdermössen har ännu inte hittat till någon holk men uppföljningen visar ändå på fladdermusaktivitet i de undersökta områdena och uppföljningen kommer att fortsätta. Möjlighet till komplettering eller flytt av holkar finns om resultaten skulle låta vänta på sig. För mindre hackspett ligger uppföljningen ännu några år in i framtiden eftersom det förväntas ta en tid innan åtgärderna börjar ge effekt i form av ökad mängd stående död ved.

Slutsats

Sammanfattningsvis stödjer inte "Sörred - Verksamheter vid Gamla Sörredsvägen inom stadsdelen Sörred" de nationella miljömålen samt stadens egna klimat- och miljöprogram och översiktsplanen. Därför anser Naturskyddsföreningen i Göteborg att planen inte är en del av en hållbar stadsutveckling och oroar sig mycket över den utveckling som just nu sker i området. Vidare önskar föreningen en omfattande, opartisk, studie som sammanfattar de kumulativa effekterna på Torslanda som alla industrirelaterade detaljplaner runtom Volvooområdet de senaste 24 åren (mellan år 2000 och idag) kommer innebära. Detta för att staden påvisar vid varje detaljplan att effekterna är små och därför oväsentliga, men alla tillsammans kan skapa stora effekter på Torslandas miljö.

Kommentar:

Inom kommunen finns en mycket hög efterfrågan på ny verksamhetsmark och staden har i nuläget svårt att tillhandahålla sådan mark. I översiktsplanen anges en bedömning om att åtminstone 2 miljoner kvadratmeter verksamhetsmark behöver tillkomma under kommande 10 årsperiod. Genomförda utredningar har föreslagit en rad åtgärder för att minimera planens påverkan på miljön och på människor som kommer att vistas i och i närheten av planområdet. De bestämmelser som vidtagits i plan, genom bland annat begränsningar av markens utnyttjande, planläggning av Allmän plats Natur, maximal hårgörandegrad, mark utan byggrätt där anläggande av dagvatten- och skyfallsanläggningar planeras och största byggnadsarea säkerställer planens lämplighet.

Detaljplanen föreslår kvartersmark för industri samt allmän plats för natur. Dessa användningar bedöms gå i linje med de övergripande intentioner beskrivet i översiktsplanen.

En sammanfattande studie om de kumulativa effekterna till följd av industriplaner är inget som kan omhändertas i detaljplanearbetet.

15. Nordion

Swedegas AB har en högtrycksledning för naturgas som befinner sig som närmast ca 250 meter från planerat område för detaljplanen. Därmed ligger planerad byggnation utanför gasledningens skyddsområde på 200 m och påverkas inte av särskilda bestämmelser.

Vi vill dock upplysa om att högtrycksledningar av det här slaget omgärdas av NGSA (2023) som i sin tur hänvisar till MSBFS 2009:7 (Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps författningssamling) som handläggs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Vid byggnation, förändrad markanvändning, mm. granskas ett 1600 meter långt och 400 meter brett område med gasledningen i centrum (zonklassningsenhet enl MSBFS 3 kap. 1 §).

Minsta tillåtna avstånd från ledning i mark till byggnad eller till närmaste gräns för område med förväntade grävningsaktiviteter ska det vara **minst 25 meter** (enligt MSBFS 4 kap. 2 §).

Enligt det förhållande som idag råder på platsen, har vi inget att erinra vad gäller detaljplanen.

Kommentar:

Noteras.

16. Swedavia

Nuvarande planförslag bedöms inte innebära någon negativ påverkan på Göteborg Landvetter Airport. Flygplatsens vill dock framföra följande:

- Planförslaget är inom riksintresset Göteborg Landvetter Airports MSA-yta. Samtliga objekt över 20 m behöver samrådas med flygplatsen och detta bör framgå av planbeskrivningen.
- Med nuvarande bestämmelser i planförslaget avseende höjd finns god marginal till flygplatsens hinderytor. Staden bör dock överväga att införa en bestämmelse om totalhöjd alternativ en begräsning för uppstickande byggnadsdelar. Detta då planförslaget medger användningen industri. Denna typ av verksamhet kräver ibland höga byggnadsdelar, som exempelvis skorstenar.

Utöver ovan har Swedavia inget att invända mot nuvarande planförslag

Kommentar:

Noteras.

17. Skanova

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet.

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Kommentar:

Staden har mellan samråd och granskning haft genomförandemöten med samtliga ledningshavare inom området för att lokalisera ledningar och säkerställa eventuella skydd inom planen. Fortsatt dialog kommer att hållas fram till genomförande avseende samordning av befintliga och nya ledningar.

Sakägare Bostadsrättsinnehavare, hyresgäster, boende

Vid publicering på Stadens webbplats anges inte personuppgifter så som namn, fastighetsbeteckning eller adress. Synpunkterna finns i sin helhet på Stadsbyggnadsförvaltningen.

18. Privatperson 1

Då det saknas värdmöjlighet för lastbilar/större transporter som missat infarten till verksamheten bör bred gata och cykelbana förlängas till nästa korsning (Södra Låssbyvägen/Gamla Sörredsvägen) eller en bit innan och bygga rondell på äng/åkermark.

Det finns ökad risk att Gamla Sörredsvägen som inte är dimensionerad för några större trafikvolymmer kommer fortsatt att utgöra en smitväg likt idag om framkomligheten längs Sörredsvägen är högt belastad. Barn kan inte röra sig på Gamla Sörredsvägen under vissa tider på dygnet då det saknas gångbana. Det finns stor risk att barn blir påkörda av tung trafik när lastbilar genar via Kongahällavägen, gäller båda håll.

Vid byggnation av batterifabriken har både kollektivtrafik och tung trafik trafikerat Gamla Sörredsvägen och blockerat vägen då det inte finns värdmöjligheter. Vägen är dessutom smal på flera ställen och lastbilar/bussar har fastnat och behövt bärgas från platsen. Skapar stor stress och onödig negativ påverkan för oss boende längst med Gamla Sörredsvägen.

Korsningen Sörredsvägen/Gamla Sörredsvägen är inte rätt dimensionerad, varje vecka körs trafikskyltar ner och tung trafik genar över refuger m.m. Om ytterligare tung trafik ska köra här bör korsningen ses över. Oavsett vad som står i trafikanalys bör man besöka platsen och se för sig själv hur det ser ut.

Kommentar:

Gamla Sörredsvägen ingår inte i detaljplaneförslaget, men staden har parallellt med detaljplanen låtit ta fram ett trafikförslag för Gamla Sörredsvägen. Förslaget (Förslagshandling allmän plats, MEXL AB, 2025-07-09) biläggs detaljplanen. Förslaget innebär att gång- och cykelbanan förlängs och att värdmöjlighet skapas i korsningen mellan Gamla Sörredsvägen och Hästlyckan.

Trafikanalysen visar på att det statliga och kommunala vägnätet har kapacitet för tillkommande trafik som skapas av detaljplanens exploatering. Även korsningen Sörredsvägen/Gamla Sörredsvägen är dimensionerad efter resultat från analys.

Angående risk för ökad "smittrafik" så är Gamla Sörredsvägen i höjd med Hästlyckan och vidare norrut mot Kongahällavägen enskild väg men driftas idag av kommunen. Då vägen är enskild har staden ingen rådighet över själva vägen och dess utformning vilket innebär att det är upp till de boende att ansöka om samfällighet och vidta eventuella åtgärder i syfte att påverka oönskad trafik.

19. Privatperson 2

Under mycket lång tid har vårt bostadsområde legat nära ett stort industriområde (Volvo Torslanda) och det har fungerat eftersom det ändå har varit en bit bort från vårt område med stora grönområden som ängar och skogar mellan oss. De senaste åren har stora förändringar i närområdet skett med en rasande fart. Sörredsvägen har blivit klassad som farligt gods väg och åkermark har blivit industrimark. Industrier och logistikcenter har byggts väldigt nära vårt område och fler är under byggnation som t.ex. Novos batterifabrik och Volvo Town. Logistikcenter väster om Sörredsvägen och utökat elnät är på gång. Skogar och andra grönområden har skövats och försvunnit. När nu även ny industriverksamhet vid Gamla Sörredsvägen är planerad kommer detta ytterligare försämra vår boendemiljö. Så självklart vill vi inte att detta överhuvudtaget ska ske. Men helt krasst förstår vi ju att där kommer vår röst inte att bli hörd. Så om denna industriverksamhet ändå blir verklighet vill vi att största möjliga hänsyn tas till oss som bor här. Att man både under byggtiden och när verksamheten är i gång gör allt man kan för att minimera negativ påverkan på vår boendemiljö.

Under byggtiden bör arbete med störande moment som förberedelser försprängning, sprängning, pålning mm inte utföras under kvällar, nätter eller helger.

När verksamheten är i gång bör verksamhetsljud utomhus minimeras. Man kan bygga så att verksamhet utomhus som t.ex. lastning och lossning sker i skydd av byggnaderna bort från oss eller inomhus. Att ingen störande verksamhet sker utomhus under kvällar och nätter.

Det är viktigt att fläktar placeras så att ljud från dem inte stör oss boende.

Även om allt buller och andra ljud från verksamheten håller sig inom gränsvärdena blir den sammanlagda mängden ljud från alla olika verksamheter runt vårt bostadsområde mycket störande och tungt att orka med.

Det är också viktigt att placera belysning så att den riktas bort från vårt område för att störa så lite som möjligt.

Kommentar:

Detaljplanen hanterar inte tillfälliga olägenheter som uppstår vid byggnation eller vilka åtgärder som görs. Synpunkter vidarebefordrats till exploator, Volvo Personvagnar Ab,

som är ansvariga utifrån nuvarande markägande. Det är byggherrens ansvar att se till att ljudnivåer ligger under riktvärdena för buller från byggplats. Vid klagomål kring boendemiljön hänvisas i första hand till ansvarig byggherre och i andra hand miljöförvaltningen som är lokal tillsynsmyndighet. Det är viktigt att den som orsakar problemet får möjlighet att undersöka och åtgärda det innan miljöförvaltningen blir inkopplad.

Alla verksamheter behöver förhålla sig till Naturvårdsverkets riktvärden för utomhusbuller samt Folkhälsomyndighetens riktlinjer för inomhusbuller för kringliggande bostäder. Om boende trots detta upplever problem med buller i sin bostad är det i första hand den som äger bullerkällan som den boende ska kontakta. Hjälper inte det eller om det inte går att nå rätt person så kan den boende kontakta miljöförvaltningen.

Risken är stor för att bygget av den planerade industriverksamheten öppnar upp för att Volvos övriga verksamhet kommer att synas och störa. För att skapa något slags skydd mot denna ”utsikt” skulle det vara bra att bygga en hög grön vall där träd av olika slag planteras längs nya dragningen av Gamla Sörredsvägen (mellan vägen och vårt bostadsområde).

Kommentar:

Det är inte aktuellt att bygga någon vall. Förvaltningen kommunicerar med exploatör om att träd med fördel bibehålls i områdets ytterkanter. Plankartan har kompletterats med ett sammanhängande naturmark (NATUR) i nordost vilket medför att delar av naturmarken kan återskapas till våtmark, vilken nu är igenvuxen.

Trafiken på Gamla Sörredsvägen kommer att öka väsentligt. Förutom ökad mängd transporter kommer ett stort antal människor åka till och från sitt arbete på IAC, batterifabriken och den nya industriverksamheten. Bara på batterifabriken räknar man med 3000 anställda. På en sträcka på några hundra meter kommer in- och utfarter ligga till tre stora industrier. Hur ska Gamla Sörredsvägen kunna härbärgera all denna trafik? Hur ska trafiken kunna ske säkert när skift går av och alla vill skynda ut för att inte fastna i köerna? Detta kommer dessutom att ytterligare försämra vår luftkvalitet.

Kommentar:

En trafikanalys är framtagen som beskriver framkomligheten för tillkommande exploatering och biläggs till planhandlingarna.

Det finns också en stor risk att nedskräpningen längs vägen kommer att öka. Detta har vi sett på Sörredsvägen de senaste åren. Vem tar ansvar för detta och städar?

Kommentar:

Noteras. Detta är ingen fråga för detaljplanen. Det är väghållarens ansvar, att väg hålls

i tillfredsställande skick. Felanmälan på gator och vägbanor görs via Göteborgs stads hemsida, felanmälan – gator, torg och parker.

Det behövs bättre kollektivtrafik med reguljärtrafik och bra placerade busshållplatser i området Sörredsvägen/Gamla Sörredsvägen.

Kommentar:

Noteras.

När det nu ska byggas en ny sträckning av Gamla Sörredsvägen är det viktigt att snarast ha en diskussion med oss boende på Hästlyckan om vad som sker med den del av vägen som kommer att stängas av och den delen som leder till Hästlyckan. Vem kommer att ansvara för skötsel och underhåll?

Kommentar:

Stadsbyggnadsförvaltningen och exploateringsförvaltningen hade den 22 januari 2025 en avstämning med personer från Hästlyckan. Under avstämningen diskuterades olika lösningar för aktuell vägsträcka samt tänkt hantering av den del av Gamla Sörredsvägen som stängs av. Göteborgs stad är öppna för fortsatt dialog med Hästlyckan om så önskas.

Till sist vill vi lyfta vår oro för vårt vatten. Vi har eget vatten på Hästlyckan med djupborrade brunnar. Det finns en oro för att vårt dricksvatten påverkas av alla sprängningar, byggnationer och industriverksamheter i vårt område. Både att tillgången till och kvaliteten på vattnet påverkas.

Kommentar:

Innan påbörjad byggnation genomförs en omfattande geoteknisk undersökning av markförhållandena. Syftet är att identifiera och förebygga potentiella risker för skador på omgivande fastigheter, särskilt med avseende på sprängningsarbeten. För att minimera miljöpåverkan ska volymen schaktvatten begränsas så långt som möjligt. Det uppkomna schaktvattnet ska samlas upp, analyseras och vid behov renas enligt gällande miljölagstiftning.

20. Privatperson 3

Vi boende på Hästlyckan har tagit del av detaljplanen för utvecklingen av verksamhetsområdet vid Gamla Sörredsvägen och vill framföra våra synpunkter och önskemål. Under det senaste decenniet har stora förändringar skett i vårt närområde i samband med byggande av bl.a. IAC Fabriken och Logistikcenter, berg har sprängts bort och skog har skövats. Vid planering av ytterligare industriverksamhet är vi oroliga för de negativa konsekvenser som denna utveckling kan ha på vår boendemiljö och hälsa, och ber därför att följande aspekter beaktas innan beslut fattas.

Oro hos närboende

Det finns en utbredd oro bland oss närboende på Hästlyckan och i Låssby, kring hur utvecklingen av detta verksamhetsområde kommer att påverka våra liv och vår närmiljö.

Vi är särskilt oroliga för en potentiell försämring av vår livskvalitet och för ökade hälsorisker som kan bli följden av den ökade aktiviteten i området. För att dämpa oron och skapa större transparens i processen önskar vi regelbundna informationsmöten med kommunen där vi kan ta del av planerna och få våra frågor besvarade. Det finns från vår sida en önskan om att utredningen kompletteras med virtuella framtidsfoton från de närboendes perspektiv.

Vi boende i närområdet är också djupt oroade över att verksamhetsområdets expansion och de potentiella negativa miljöeffekterna kan påverka värdet på våra bostäder negativt. Med ökade buller- och luftkvalitetsproblem, och en försämrad närmiljö, riskerar våra huspriser att falla, vilket innebär ekonomiska förluster för oss som investerat i området. Då många närboende har gjort betydande ekonomiska investeringar i sina hem, ber vi att kommunen tar med denna risk i sina överväganden. Vi önskar även att kommunen presenterar en riskbedömning för hur fastighetsvärdena i området kan komma att påverkas av den föreslagna planen.

Kommentar:

Noteras. Kommunen kommer inte presentera en riskbedömning för fastighetsvärdena i området. I övrigt är kommunen öppna för samtal om de boendes oro. Ett första dialogtillfälle har hållits mellan Hästlyckan och deltagare från detaljplaneprojektets projektgrupp, fler dialogtillfällen kan hållas om det finns önskemål om det.

Trafiksituationen

Vi upplever redan idag en ansträngd trafiksituation kring Sörredsvägen samt Gamla Sörredsvägen, och vi befarar att den planerade verksamhetsutvecklingen kommer att leda till ytterligare ökad trafik. Ett kraftigt ökande antal transporter och större fordon på vägarna kommer sannolikt att försämrade trafiksäkerheten, öka risken för olyckor och bidra till längre restider. Vi efterfrågar därför en noggrannare analys av trafikens påverkan och att det planeras för förbättrade trafiklösningar som exempelvis en trafikseparering, trottoarer, förlängd cykelbana och en utbyggnad av kollektivtrafiken för att minimera konflikter mellan olika trafikslag.

Kommentar:

En trafikanalys har tagits fram och bilagts planhandlingarna (Ramboll, 2024). Trafikanalysen visar att tillkommande trafik inte har någon betydande påverkan på framkomligheten och att befintlig utformning kan behållas. En förslagshandling för allmän plats har tagits fram mellan samråd och granskning av detaljplanen (Mexl, 2025). Förslagshandlingen avser omdragning av Gamla Sörredsvägen direkt öster om planområdet. Förslagshandlingen omfattar en ny gång- och cykelväg längs vägsträckningen. För mer information om förslagshandlingen se planbeskrivning samt bilagd utredning.

Luftkvalitet

En ökning av tunga transporter och verksamheter i området riskerar att leda till en försämring av luftkvaliteten. Flera av oss närboende är oroliga för att utsläpp av skadliga partiklar och avgaser kommer att öka i samband med att verksamhetsområdet utvecklas.

För att skydda luftkvaliteten i området begär vi att kommunen genomför en luftkvalitetsanalys innan planerna godkänns, samt att åtgärder vidtas för att begränsa eventuella utsläpp som kan påverka boendemiljön.

Kommentar:

En luftutredning har tagits fram (COWI, 2024). Sammantaget är bedömningen att luftkvaliteten i och intill planområdet är förhållandevis god och att etableringen av tänkt verksamhet inte väntas medföra någon försämring av luftkvaliteten på ett sådant sätt att miljökvalitetsnormer överskrids, eller medför risk för människors hälsa.

Buller

Ett annat stort orosmoment är det ökade bullret från den nya verksamheten och den ökade trafiken. Vi närboende behöver trygghet i vår vardag och möjlighet till en tyst boendemiljö. För att minska bullerproblemen föreslår vi att en bullerutredning genomförs för att kartlägga påverkan på närboende. Vi föreslår vidare att bullervallar eller andra bullerskyddsåtgärder införs för att skydda området och hålla ljudnivåerna inom acceptabla gränser.

Kommentar:

En bullerutredning har tagits fram (WSP, 2024). Eftersom det ännu inte är känt vilken typ av verksamhet som i framtiden kommer etableras på området bygger beräkningarna i utredningen till stor del på antagande av bullerkällor, dess ljudeffektnivå och placering. Detta innebär att beräkningsresultatet i sig inte kommer att stämma överens med färdigt resultat. När mer detaljerade indata finns tillgängligt om planerad verksamhet bör bullersituationen studeras mer ingående. Då kan möjliga åtgärder studeras och de åtgärdsförslag som nämns i utredningen kan genomföras för att reducera bullerpåverkan. Det finns inget i detaljplanen som motsätter uppförandet av bullervall eller bullerplank om det i framtiden bedöms nödvändigt.

Hög och ful byggnad

Vi motsätter oss även byggnaders höjd och estetik om dessa inte är anpassade till den omgivande bebyggelsen. En hög byggnad kan bli en dominerande och oattraktiv syn för oss som bor nära området. Vi vill därför att kommunen beaktar byggnadernas arkitektoniska utformning och höjd i syfte att skapa en harmonisk helhet som smälter in i landskapet. Att upprätthålla en tilltalande estetik i området är viktigt för trivselen för oss som bor och vistas här.

Kommentar:

Noteras. Förvaltningen kan i aktuellt läge styra utformning av exploatering med hjälp av höjd på bebyggelse och exploateringsgrad. Det är inte aktuellt att införa andra planbestämmelser avseende arkitektonisk utformning. Informationen från yttrandet har nått exploitören som uppmanas ta omhand yttrandet.

Önskvärda åtgärder

För att vi närboende ska känna oss mer delaktiga och tryggare inför de kommande förändringarna föreslår vi följande åtgärder:

1. Bullervall

En bullervall som kan minska ljudnivån för närboende är avgörande för att upprätthålla en god boendemiljö. Vi föreslår att en bullervall anläggs längs de områden som gränsar till bostäder, samt att denna kombineras med andra bullerdämpande lösningar.

Kommentar:

Det finns ingen planbestämmelse på plankartan som motsätter uppförande av bullervall inom planområdet, om det i framtiden bedöms nödvändigt går det att uppföra bullervall inom området.

2. Plantering av träd och växtlighet

För att dämpa buller ytterligare och bidra till bättre luftkvalitet föreslår vi att fler träd och växtlighet planteras i gränsområdet mellan verksamhetsområdet och bostadsområdet. Växtlighet kan även bidra till en estetiskt tilltalande barriär mot verksamhetsområdet. Önskvärt är att parkområde/grönområde anläggs först då det tar tid för skog att växa upp.

Kommentar:

Noteras och kommuniceras till exploatör.

3. Erbjudande om kommunalt vatten och avlopp

Vi har idag eget vatten på Hästlyckan med djupborrade brunnar och det finns en oro för att vårt dricksvatten påverkas av alla sprängningar, byggnationer och industrier i vårt område. För att säkerställa att vårt vatten och avloppssystem klarar av den ökade belastningen ber vi att kommunen erbjuder anslutning till kommunalt vatten och avlopp för alla närboende, så att vår boendemiljö kan fortsätta vara hälsosam och hållbar.

Kommentar:

Hästlyckan är inkluderat i kommunens övergripande plan för utbyggnad av vatten- och avloppssystem. Baserat på den nuvarande bedömningen av området, där enskilda avloppsanläggningar bedöms fungera tillfredsställande och dricksvattnet uppfyller gällande kvalitetskrav, kan de befintliga anläggningarna fortsätta användas. Kommunen kommer dock att göra en ny utvärdering av området i samband med den kommande översynen av VA-utbyggnadsplanen år 2026.

Vi ifrågasätter också varför all industri måste ligga på Hisingen?

Kommentar:

Inom kommunen finns en mycket hög efterfrågan på ny verksamhetsmark och Göteborgs stad har i nuläget svårt att tillhandahålla sådan mark. I översiktsplanen anges en bedömning om att åtminstone 2 miljoner kvadratmeter verksamhetsmark behöver tillkomma under kommande 10 årsperiod. Stadens inriktning avseende strategisk bebyggelseplanering är bland annat att förtäta industriområden med fler verksamheter och att nyetablering och utbyggnadsplanering för verksamheter ska ske enligt principen "rätt verksamheter på rätt plats". Bedömningen är att föreslagen detaljplan är belägen på en strategiskt fördelaktig plats. Detaljplanen överensstämmer med gällande

översiktsplan som anger framtida utvecklingsområde för verksamheter såsom industri och andra anläggningar för en stor del av planområdet.

Vi ifrågasätter också varför utredningarna på groddjur och trollsländor innefattar fler sidor än någon utredning på hur denna plan påverkar oss människor?

Kommentar:

I enlighet med Plan-och bygglagen (PBL) ska detaljplan följa lagar och regler för att säkerställa en långsiktig och hållbar livsmiljö för människor, där även natur- och kulturvärden samt miljö- och klimataspekter beaktas. Länsstyrelsen bevakar att planeringen följer PBL och ansvar för att skydda människors hälsa och säkerhet.

Under detaljplanprocessen har flera utredningar tagits fram för att säkerställa en god miljö för människor att vistas i. Dessa inkluderar markmiljöutredning, geoteknisk utredning, bullerutredning, dagvatten- och skyfallsutredning, Social konsekvensanalys (SKA) och barnkonsekvensanalys (BKA) samt miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

21. Privatperson 4

Skrämmande sorligt och tragiskt att

Trots nästan dagliga rapporter om miljökatastrofer jorden runt miljontals människor dör av föroreningar varje år.

Trots klimatmål, Parisavtal, miljökonsekvensbeskrivningar, försiktighetsprincipen, biologisk mångfald mm.

Trots att forskare varnar och hävdar konsekvensförnekelse
FNs Generaldirektör varnar om allvaret med temperaturhöjning och utsläpp

Det skövlas, förgiftas och utrotas.

Vi är alla fulla av microplaster.

Dricksvattnet innehåller Prefas.

Trots oron är tillväxt och exploatering det enda som gäller. Att bygga fler industrier i vetskap om betydande miljöpåverkan och hänvisa till redan byggd industri som även den med betydande miljöpåverkan.

Det är att handla mot bättre vetande.

Med andra ord ingen mer industri.

Området har efter de senaste skövlande 20 ha skog med en 2,5 km motions slinga
20ha skog som enligt SLU upptog ca 140.000 ton koldioxid/år (då är inte all den skog som fått ge vika för IAC, Jollyroom mm, enorma byggnader, inte inräknat).

Fått betydande ökat trafikbuller, husföroreningar i mass istället för skog.

Diverse ljud dygnet runt.

En gigantisk batterifabrik under uppbyggnad i närområdet som skapar stor oro och rädsla för bland annat brandrisk, giftutsläpp.

Mitt boende har kraftigt försämrats.
Känslan av att bo i skogen har försvunnit.

Kommentar:

Noteras.

Grannkommuner

22. Öckerö kommun

Då planförslaget innebär en stor etablering för verksamheter och industri, så innebär det att området även kommer att alstra en ökad trafikmängd som kan ha en påverkan på väg 155. I planbeskrivningen anges att en trafikanalys och en mobilitets och parkeringsutredning har tagits fram och bilagts planhandlingarna.

Trafikanalysen är avgränsad till att titta på alstringen av trafik, prognosticerad trafikmängd på dygnsnivå samt risk för smittrafik på Gamla Sörredsvägen från Kongahallavägen, däremot saknas frågeställningen om planens trafikpåverkan på väg 155.

Trafikanalysen och även mobilitets- och parkeringsutredningen baseras på en etablering om 100 000 kvm BTA, planförslaget möjliggör dock en etablering om 150 000 kvm BTA. Vilket innebär att etableringen i verkligheten kan ge en högre trafikbelastning än vad som har legat till grund för slutsatserna i trafikanalysen.

Det finns även en stor osäkerhet kring hur mycket trafik som DP verksamheter vid Gamla Sörredsvägen kommer att alstra.

Trafikanalysens sammanställning av detaljplaner och exploateringar inom Sörredsområdet visar på hur trafikbelastningen sammantaget förväntas bli inom området. Här tydliggörs att exploateringen inom området runt Sörredsvägen totalt kommer att innebära en stor ökning av trafikbelastningen inom området runt väg 155.

Utifrån arbetet med den gemensamma färdplanen för väg 155 är det gynnsamt för den gemensamma måluppfyllelsen om en mer utförlig beskrivning av hur den föreslagna etableringen tillsammans med övriga pågående arbeten i området, kommer att påverka vägnätet där även väg 155 räknas in i bedömningen. Då det finns en stor osäkerhet och variation kring alstringstal för beräkning av trafikbelastning för verksamheterna i området och i synnerhet DP verksamheter vid gamla Sörredsvägen är det även i detta fall gynnsamt för den gemensamma måluppfyllelsen med arbetet med färdplanen om trafikanalysen samt mobilitets- och parkeringsutredningen baseras på den möjliga utbyggnaden.

I arbetet med detaljplanen för verksamheter vid Sörredsvägen (DNR SBF – 2023-00441) togs det inför granskningen fram en trafikanalys över Volvooområdet / Hisingsleden – Färdig fabrik 2.0. (Upprättad 2023-09-01, Reviderad 2023-11-15). I trafikanalysen studeras bl.a. påverkan på väg 155 med dess tillfarter och avfarter. Inför granskningen av detaljplanen för gamla Sörredsvägen är det gynnsamt för den gemensamma måluppfyllelsen med arbetet med färdplanen om ovan nämnd trafikanalys uppdateras

med aktuella siffror som omfattar planområdet i relation till övrig trafik och bifogas till planhandlingarna.

Kommentar:

Framkomligheten på väg 155 kommer hanteras separat.

Åtgärdsvalsstudie och överenskommelse

Öckerö kommun och Göteborgs Stad har tillsammans med Västra Götalandsregionen medverkat i en åtgärdsvalsstudie för väg 155 som genomförts av Trafikverket (ärendenummer TRV 2018/27129). Syftet med åtgärdsvalsstudien är att finna en långsiktigt hållbar lösning för tillgängligheten och förbindelsen mellan Göteborg och Öckerö. Arbetet som genomförts inom ramen för åtgärdsvalsstudien har resulterat i en överenskommelse om färdplan som undertecknats av de båda kommunerna, Västra Götalandsregionen och Trafikverket (Överenskommelse om färdplan för förbättrade hållbara förbindelser Öckerö–Göteborg bortom 2040, se bilaga 1). Syftet med överenskommelsen är att fastställa en gemensam inriktning för att genom en stegvis process åstadkomma en långsiktigt hållbar tillgänglighet i stråket mellan Öckerö och Göteborg.

Överenskommelsen om färdplan, i kombination med föreslagna åtgärder inom ramen för åtgärdsvalsstudien, är en förutsättning för fortsatt kommunal planering och mellankommunal enighet i frågan om väg 155. Det är därför av stor vikt att berörda parter följer upp och genomför sina respektive åtaganden.

Det pågår dialog på tjänstepersonsnivå mellan kommunerna i syfte att hitta gemensamma arbets- och förhållningssätt som går i linje med överenskommelsens ambitioner. Det är positivt att det övergripande arbetet på kommunal och mellankommunal nivå fortgår och utvecklas. Samtidigt är det viktigt att möjligheterna för respektive kommuns samhällsutveckling inte begränsas. Planläggning av mark- och vattenområden är avgörande för en hållbar utveckling och detaljplanen är ett viktigt instrument för att tydliggöra hur en kommun arbetar med specifika frågor, som exempelvis den om väg 155.

Kommentar:

Färdplanen kommer att hanteras i ett separat forum, tillsammans med Öckerö kommun, Trafikverket och Hamnen.

Övriga

23. Eon

Eon konstaterar att området inte berör vårt koncessionsområde för elnät och tar därmed inte ställning till planförslaget.

Kommentar:

Noterat.

Ändringar

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att det med följande ändringar är lämpligt att gå vidare med förslaget.

Utöver mindre justeringar föreslås följande:

Nedan listas de huvudsakliga förändringar i plankartan sedan planens samråd i september 2024:

- Tekniska anläggningar (E) och Pumpstation (E₁) har tillkommit.
- Egenskapsbestämmelserna för utförande (b₁, b₂ och b₃), stängsel, utfart och annan utgång (j₁) samt markens anordnande och vegetation (n₂) har tillkommit. Egenskapsbestämmelsen n₂ har ersatt n₁ i den prickade marken i sydväst och sydost, vilket innebär att marken inte längre får hårdgöras.
- Egenskapsbestämmelsen m₁ är omformulerad: från *Översvämningsbar yta alternativt underjordisk anläggning för hantering av dagvatten ska anordnas* till *Anläggning för rening och fördröjning av dagvatten ska anordnas*.
- Allmän plats NATUR har utökats och inkluderar kraftledningsgatan samt vid Låssby bäck som planläggs som våtmark.
- Planbestämmelserna b₂ och b₃ har tillkommit i syfte till att minimera risken att byggnader skadas vid olycka.
- Egenskapsgränsen på kvartersmark, Industri (J), vilken delar byggrätten i två delar, har justerats till mer sydostlig–nordvästlig riktning.

Karoline Rosgardt
Planchef

Anna-Karin Nilsson
Planarkitekt

Sändlista

Kommunala nämnder och bolag m.fl.

Kretslopp och Vatten

Exploateringsnämnden/förvaltningen

Göteborg Energi AB (Fjärrvärme)

Göteborg Energi Gasnät AB

Göteborg Energi GothNet AB

Göteborg Energi Nät AB

Göteborgs Hamn AB

Miljöförvaltningen

Namnberedningen och GDA adresser

Räddningstjänsten Storgöteborg

Stadsområde 04 Hisingen

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

Business Region Göteborg AB

Göteborgsregionen (GR)

Lantmäterimyndigheten

Länsstyrelsen

Skanova Nätplanering D3N

Statens geotekniska institut

Swedavia AB

Säve flygplats

Svenska Kraftnät

Trafikverket

Vattenfall Eldistribution AB

Västtrafik AB

Grannkommuner

Öckerö kommun

Sakägare

Utsänt enligt fastighetsförteckning

Övriga

E.on

Torslanda-Björlanda församling

Göteborgs ornitologiska förening

Naturskyddsföreningen i Gbg

Swedegas

Bilaga 2

Göteborgs kommun
stadsbyggnad@stadsbyggnad.goteborg.se
SBF-2023-00153

Samrådsyttrande avseende förslag till detaljplan för verksamheter vid Gamla Sörredsvägen inom stadsdelen Sörred i Göteborgs kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 13 September 2024 för samråd enligt 5 kap. 11 och 11 c §§ plan- och bygglagen (PBL 2010:900), utökat förfarande

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap. 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget i sin nuvarande utformning inte kan accepteras och kommer att prövas vid ett antagandebeslut av kommunen. Kommunen behöver på ett tillfredsställande sätt lösa frågor som berör riksintresse, hälsa och säkerhet och miljö kvalitetsnormer för vatten.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som berör hälsa / säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion/riksintresse/miljö kvalitetsnormer frågor måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att ett antagande inte skall prövas av Länsstyrelsen.

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder redovisar Länsstyrelsens synpunkter vilka ska uppfyllas för att det antagna planförslaget inte ska riskera överprövning. Råd och synpunkter handlar om anvisningar för att planförslaget ska uppfylla lagstiftningens krav.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10 §

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

- **Riksintresse** (både MB kap 3 och 4, se listan i webbgis)
- **Mellankommunala frågor och regionala förhållanden**
- **Miljö kvalitetsnormer (MKN)** (MB 5 kap, luft och vatten)
- **Strandskydd** (MB 7kap)
- **Hälsa och säkerhet** (risk för olyckor, översvämning, erosion) geoteknik

Länsstyrelsen anser att nedanstående prövningsgrunder är aktuella för detaljplanen.

Riksintresse - Natura 2000

I dagvattenutredningen konstateras att fördröjning och rening av dagvatten kommer genomföras så att ingen försämring mot nuvarande förhållanden uppstår. Länsstyrelsen ser positivt på denna ambition då detta skulle minimera påverkan på de Natura 2000-områden som dagvattnet planeras att ledas av mot.

Länsstyrelsen anser dock inte att de föreslagna åtgärderna är säkrade i den föreslagna plankartan. Plankartan förefaller även tillåta större hårdgörning av ytor än vad som har legat till grund för de beräkningar som presenteras i dagvattenutredningen. Kvartersmark med bestämmelsen n1 tillåter en hård görning med upp till 10 procent av ytan. Detta rör främst delområde norr 2 där det av tabellerna i dagvattenutredningen inte förefaller vara någon beräkning gjorda på hårdgjord yta.

Över lag anser Länsstyrelsen att tabellerna och beräkningarna i dagvattenutredningen är något förenklade och svåra att följa. Exempelvis anger tabell 13 ett totalvärde. Troligtvis är det ett totalvärde av norr och väster efter exploatering. Resultatet är dock

samma som värdet för väster efter exploatering för parametrarna P, N, Pb, Cu och Zn. Men inte för parametrarna Cd, Cr, Ni, SS och BaP avviker värdet, vilket verkar mer logiskt. Då det inte framgår hur viktningen av de olika områdena är det inte heller möjligt för Länsstyrelsen att kontrollera om beräkningarna utförts korrekt.

Miljö kvalitetsnormer - Vatten

I inskickat underlag föreslås dagvattenhantering och fördröjning av dagvatten genom ett seriekopplat system i tre steg (Kretslopp och vatten, 2024-09-29). Med föreslagen rening kommer föroreningsmängderna minska efter exploateringen undantaget zink, krom, nickel och benso(a)pyren som ökar.

Länsstyrelsen saknar en del underlag för att kunna göra en bedömning av planens påverkan på MKN vatten för kringliggande recipienter. Det ska i dagvattenutredningen framgå planens föroreningsbelastning innan rening både avseende halter och mängder ut från planområdet. Detta blir extra angeläget då inga av de föreslagna dagvattenåtgärderna är säkerställda i plankartan.

Länsstyrelsen undrar vidare hur staden planerar att säkerställa att de planerade dagvattenåtgärderna genomförs? Då planområdet ligger inom verksamhetsområde för dagvatten är det enda sättet att helt säkerställa planerade dagvattenåtgärder att placera dem på allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap. I nuläget är i stort sett all mark som planeras för åtgärderna inom kvartersmark. I underlaget lyfts också vikten av både rening och fördröjning för att inte negativt påverka kringliggande recipienter och naturområden.

Kommunen behöver i planbeskrivningen på ett tydligare sätt beskriva planens recipienter samt deras miljö kvalitetsnormer samt bedömningen av planens påverkan på dem. Vidare behöver dagvattnets påverkan på MKN vatten beskrivas tydligare. Planbeskrivningen ska vid utbyggnaden av planområdet vara ett vägledande dokument.

I dagvattenutredningen redovisas beräkningar som undantar delar av plankartan. Motiveringen är att de områden som undantas fortsatt ska vara naturområden och ingen förändring kommer att ske där. Länsstyrelsen undrar dock om den maximala möjliga utbyggnaden har beräknats? Även de områden som hänvisas till som naturområden är planlagda som industrimark där upp till 10 % av ytan får hårdgöras. Det innebär att också dessa ytor kommer att bidra till en ökad avrinning, framförallt med adderad klimatfaktor.

Staden behöver redovisa att samtliga dagvattenberäkningar, fördröjning och föroreningsbelastning, är gjorda för planens maximala utbyggnad.

En bedömning ska göras av risken för föroreningsläckage från området i samband med dess utbyggnad. Det finns flertalet konstaterade föroreningar på platsen och då området planläggs som industri så kommer föroreningshalten fortsatt vara relativt hög. Hur säkerställs att inget föroreningsläckage sker ut från planområdet vid dagvattenanläggningarna samt hur säkerställs reningen av läsvatten i byggskedet?

Det finns för till exempel recipienten Rivö fjord nord ett åtgärdsbehov för kväve och fosfor. Hur bidrar nuvarande planläggning till att åtgärdsbehovet uppnås?

Dagvatten

Kommunen anger att i vidare underlag ska redovisas om det finns behov av täta lösningar. Underlaget lyfter behovet av en omättad zon för dagvattenlösningarnas funktion men frågan lämnas hängande i dagvattenutredningen. Till granskningen bör frågan vara tillräckligt utredd för att planbeskrivningen ska kunna ge råd i frågan.

Grundvatten

Detaljplanens utformning kommer resultera i förändrade infiltrationsflöden till grundvattnet. Kommunen behöver beskriva hur de förändrade förhållandena kommer att påverka berört grundvatten gällande både kvantitet och kvalitet. Samt om det eventuellt förändrade grundvattenförhållandet kan innebära risk för sättningar inom eller i närheten av planområdet.

Hälsa - Bullerpåverkan

Trafikbuller

Underlaget anger att det utgår från ett värsta-scenario vilket är bra. Det visar på att vissa bostäder riskerar bulleröverskridanden. Länsstyrelsen saknar utvecklat resonemang om hur möjliga skyddsåtgärder bedömts för dessa och om behov finns, att åtgärder säkras i planen.

Verksamhetsbuller

Beräkningar för verksamhetsbuller för framtida scenario visar att det finns risk för att bostäder påverkas av förhöjda bullernivåer nattetid men även kvällstid.

Sammanfattningsvis visar utredningen att exploateringen i enlighet med planförslaget bedöms medföra att aktuella riktvärden kan innehållas vid närliggande bostäder under förutsättning att buller från verksamheterna/industrierna studeras vidare när planeringen av området kommit längre, och anpassas så att höga ljudnivåer mot närliggande bostäder begränsas så att aktuella bullerriktvärden uppfylls. Länsstyrelsen anser att det är positivt att buller kommer studeras vidare och att föreslagna åtgärder sedan säkras i planen. Inte minst för de överskridanden som gäller nattetid och kvällstid är det rimligt.

Hälsa - förorenad mark

En översiktlig miljöteknisk markundersökning har tagits fram och bilagts planhandlingarna (COWI, 2024).

Resultaten från genomförda fältundersökning visar på halter av metaller och PFAS i totalt sex analyserade jordprover som överstiger riktvärdena för mindre känslig markanvändning. Inga särskilda bestämmelser om förorenad mark regleras i plan eftersom åtgärderna hanteras inom ramen för befintligt verksamhetstillstånd.

I undersökningens avsnitt 10 *Slutsats och rekommendation* listas fyra förutsättningar för planen:

Detaljplanen bedöms kunna antas och entreprenaden kunna genomföras med hänsyn till markmiljö, förutsatt att nedanstående punkter utförs:

- 1. Vid anläggning av nya industribyggnader bedöms behov av riskreduktion föreligga. Kompletterande avgränsande provtagning av PFAS7 runt punkt CWM130 bedöms behöva genomföras.*
- 2. Med hänsyn till kompletterande nya uppgifter om uppläggning av slam innehållande PFAS inom planområdet bedöms kompletterande provtagning i mulljord behöva genomföras i områdets västra del, angränsande provpunkt 23CW03.*
- 3. Det rekommenderas även att kompletterande provtagning utförs i anslutning till de identifierade cisterner som tidigare funnits inom planområdets västra del.*

4. *Eventuella schakter inom planområdet omfattas av anmälningsplikt och hantering av massor med förhöjda halter (metaller, organiska ämnen, PFAS) omfattas av restriktioner.*

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver förtydliga om dessa kommer att säkerställas eller annars beskriva och motivera sina skäl till att de inte är rimliga/inte genomförs.

Säkerhet - Risk för översvämning

Frågan om översvämning kopplat till skyfall har utretts i dagvatten- och skyfallsutredningen. Skyfallsåtgärder krävs i området, både för att skydda ny bebyggelse och för att inte riskera att försämrade omkringliggande områden, så som elstationen och bäck/utsläppspunkter. Åtgärder som är aktuellt är styrning, fördröjning och höjdsättning.

Fyra dammar förslås som en lösning varav tre föreslås att kombineras med dagvattenanläggningarna (våta dammar). I tillägg till dammarna föreslås även ett dike med översvämningssyta att anläggas. Som vi tolkar materialet krävs diket för att bland annat säkerställa framkomligheten.

Inför granskningskedet är det viktigt att se över så att åtgärder som föreslås möjliggörs på plankartan samt säkerställs. I dagsläget finns m_2 som säkerställer översvämningssbar yta på delar av området. Länsstyrelsen anser att det finns fler åtgärder som bör kunna säkerställas på plankartan utifrån de åtgärder som föreslås. Höjdsättning och dike är exempel på sådana åtgärder. Enligt dagvatten- och skyfallsutredningen ska det framgå av plankartan att skyfall ska kunna omhändertas. m_2 möjliggör ytor men bedöms inte uppfylla kraven på tydlighet. Att precisera vilka volymer som ska kunna fördröjas är ett sätt att göra det tydligare. Som minst anser vi att det ska framgå att det är ett klimatanpassat 100 årsregn som är dimensionerande.

Säkerhet - Olycksrisker

En riskutredning är framtagen. Syftet är att utreda lämpligheten av planerad markanvändning med avseende på identifierade riskobjekt i närheten av planområdet som människor kan komma att utsättas för samt att belysa de risker som verksamheten i sin tur kan komma att utsätta människor i omgivningen för.

Kopplat till närheten till befintliga verksamheter görs bedömningen att föreslagen verksamhet är möjlig förutsatt att några åtgärder fortsatt tas hänsyn till. Det rör sig om anpassningar till avstånd från kraftledning och transformatorstation samt placering av ventilationsåtgärder.

- Åtgärden om placering av ventilation högt (minst 8 meter över mark eller bort från NOVO energi verksamhet) anser vi kan och ska säkerställas på plankartan.

Enligt handlingar framgår att den typ av kemikaliehantering som kan förväntas vid industrier i allmänhet, vilket även ligger i linje med övrig verksamhet som bedrivs inom Volvo Cars befintliga fabrik i Torslanda, bedöms kunna placeras på sådant sätt inom planområdet att det inte medför en betydande risk för omgivningen och de bostäder som finns i närheten.

Plankartan möjliggör dock J vilket tillåter all form av industri även storskalig kemikaliehantering, vilket skulle kunna innefatta verksamhet som omfattas av Sevesolagstiftning. Av planbeskrivningen framgår att i händelse av att det skulle bli aktuellt med etablering av processindustri, eller annan industri med storskalig kemikaliehantering, skulle detta medföra ytterligare prövning för den specifika verksamheten genom prövning enligt annan lagstiftning, exempelvis miljöbalken.

Länsstyrelsen anser att planbeskrivningen måste utöka resonemanget kring storskalig kemikaliehantering och en eventuell Sevesoverksamhet. Utifrån de förutsättningar som finns på platsen och ett avstånd om ca 100 meter till bostäder är det inte givet att all form av tyngre industri/Sevesoverksamhet är möjligt. Även om denna typ av verksamhet ska prövas enligt annan lagstiftning är det viktigt att visa på förutsättningar och eventuella begränsningar. Av planbeskrivningen bör det framgå att närheten till verksamheter och bostäder utgör begränsningar och det går inte att utgå ifrån att vilken verksamhet som helst kan etablera sig på platsen.

Säkerhet - Farligt gods

Angränsande till planområdet i söder finns ett industrispår tillhörande Volvo Cars. Den riskutredning som tagits fram grundar sig på bland annat underlag som togs fram i samband med detaljplanen för Pressvägen (NOVO energis verksamhet). Av den tidigare riskutredning framgick att givet de låga hastigheter som hålls på industrispåret och att alla tågrörelser sker under

övervakning bedömdes riskerna med avseende på urspårning och farligt godsolycka vid industrispåret inte utgöra en signifikant risk för detaljplanen vid Pressvägen. Riskerna studerades därför inte vidare. På grund av detta studeras därför inte heller riskerna vidare i aktuell plan.

I samband med tillståndsprocessen för NOVO Energi framkom att det i framtiden eventuellt kan transporteras litiumjonbatterier på stickspåret. Länsstyrelsen bedömer att det inte går att utesluta att transportererna ökar i framtiden. Av underlag från NOVOS tillståndsprocess är risker kopplat till stickspåret tågbrand, urspårning och kollision. Enligt uppgifter framkom att ett avstånd om 11 meter var tillräckligt kopplat till urspårning.

I detaljplanen för Pressvägen fanns byggnader som eventuellt skulle placeras nära spåret. I tillståndet finns nu ett villkor som säkerställer att fasader närmast spåret ska utföras i brandklassad fasad och ha begräsningar i öppningar för byggnader närmast spåret.

På de illustrativa skisserna för aktuell detaljplan ser det inte ut att planeras byggnader i direkt anslutning till stickspåret. J tillåts dock till den direkta plangränsen.

Länsstyrelsen ser inte att riskfrågan kopplat till sticksåret ska bedömas annorlunda beroende på vilken sida av järnvägen som studeras. Enligt uppgifter i riskutredningen är det 15 meter mellan stickspåret och plangränsen. Detta är enligt uppgifter i tillståndsprocessen för NOVO tillräckligt för att hantera risker med urspårning. Om samma resonemang och bedömningar görs som i prövningen för NOVO bör fasader som vetter mot stickspåret dimensioneras så de klarar en dimensionerande brand. Uppskattningsvis bör åtgärd finnas inom 30 meter från stickspåret och säkerställas med en planbestämmelse.

Alternativt ska riskutredningen kompletteras med uppdaterad bedömning för stickspåret med förutsättningar att transporter förväntas öka, att vi ska planera robust och långsiktigt och att "lätta åtgärder" alltid bör övervägas, speciellt när avstånden är små och framtiden osäker.

Säkerhet - Stabilitet

Det kvarstår oklarheter avseende stabilitetsförhållandena som behöver förtydligas i det fortsatta planarbetet. Krävs det åtgärder eller restriktioner ska dessa säkerställas i planen. Länsstyrelsen

stödjer SGIs yttrandet i sin helhet. Se SGIs yttrande, daterat 2024-10-23

Råd enligt PBL och MB

Förhållande till ÖP

Planområdet är utpekad som ett verksamhetsområde i Göteborgs översiktsplan och ligger därmed i linje med kommunens översiktsplan.

Luftkvalitén

Sammantaget är bedömningen i underlaget att luftkvaliteten i och intill planområdet är förhållandevis god och att etableringen av tänkt verksamhet inte väntas medföra någon försämring av luftkvaliteten på ett sådant sätt att miljö kvalitetsnormer överskrids, eller medför risk för människors hälsa. Länsstyrelsen har inget ytterligare att tillägga men vill i sammanhanget som vägledning upplysa om att EU-kommissionen har nått en preliminär överenskommelse om ett nytt luftkvalitetsdirektiv¹.

Överenskommelsen innebär att nya gränsvärden för luftkvalitet ska genomföras och uppfyllas senast 2030. När direktivet antas formellt startar en två år lång genomförandeperiod då respektive medlemsland ska föra in direktivets bestämmelser i sin nationella lagstiftning. För flera luftföroreningar kommer värdena för MKN i flera fall vara lägre än förut. För mer långsiktig planering är det därför viktigt att ta höjd för att miljö kvalitetsnormerna kan komma att bli skarpare än i dag. De skärpta kraven kommer att gälla överallt, för såväl befintlig som ny bebyggelse.

Trafik

Trafikverket efterlyser en fortsatt dialog kopplat till påverkan på det statliga vägnätet kopplat till all planerad exploatering som sker i närområdet. Se Trafikverkets yttrande, daterat 2024-10-23

---

¹ [Skärpt lagstiftning för renare luft i Europa \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

Släckvatten

Frågan om släckvatten måste belysas inför granskningen. Med fördel skulle kommunen kunna lyfta sådant som övergripande strategi för hantering, bedömning om det går att hantera inom planområdet och möjliga behov av åtgärder.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Artskydd

I södra delen av planområdet finns en damm med värden som avses bevaras. I plankartan är området dock inte planlagt som natur utan är prickmark med bestämmelse om max yta som får hårdgöras. Länsstyrelsen kan inte se vad syftet är med att planlägga denna yta som kvartersmark och inte som allmänplats natur. Med nuvarande lösning är inte dammen och de arter som uppehåller sig där skyddade då planen tillåter att ytan hårdgörs. Nuvarande förslag till lösning kan inte genomföras utan artskyddsdispens, något som troligtvis inte kan lämnas. Planen behöver säkerställa att inga ingrepp görs i dammen.

Vattenverksamheter

Länsstyrelsen upplyser om att åtgärder som kan innebära bortledning av grundvatten (sprängning, djup grundläggning eller ev. pålning) innebär en vattenverksamhet som regleras i 11 kap Miljöbalken. Bortledning av grundvatten är tillståndspliktig om det inte är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena.

I det fall åtgärden bedöms vara tillståndspliktig ska samråd utföras i tidigt skede med Länsstyrelsens vattenvårdsavdelning. Det är verksamhetsutövarens ansvar att göra denna bedömning.

Det finns enskilda brunnar i närheten av planområdet vars kvalitet och kvantitet inte får påverkas negativt av exploateringen.

Inom planområdet finns flertalet befintliga vattenområden. I tidigare yttrande lyfte länsstyrelsen att hanteringen av ingrepp i vattenområden skulle ingå i planunderlaget. Detta underlag saknas och länsstyrelsen undrar därför hur de olika vattenverksamheterna ska hanteras vid utbyggnaden? Så som plankartan ser ut i samrådsskedet ser det till exempel ut som det kommer tillåtas

hårdgöring av del av Låssbybäcken och det beskrivs ytterligare vattenområden som påverkas i underlaget.

Markavvattningsföretag

Staden behöver samråda med samtliga berörda markavvattningsföretag. Detta innebär också de som kan bli påverkade nedströms i någon riktning av ett eventuellt ökat flöde. Vidare bör staden se över att avsluta de markavvattningsföretag som de benämner som inaktuella. Detta görs hos mark och miljödomstolen. Då exploatering kommer att ske inom båttnadsområde för markavvattningsföretag kommer den aktuella fastigheten ingå som en del i markavvattningsföretaget.

Markavvattning

Åtgärder som utförs för att skydda mot vatten med avsikt att varaktigt öka en fastighets lämplighet för till exempel bebyggelse kan innebära markavvattning enligt 11 kap. miljöbalken. Frågan att utreda om det krävs åtgärder som innebär markavvattning och vilka fastigheter som är berörda ska redovisas i MKB. Även åtgärder för att leda bort/skydda mot skyfall kan utgöra markavvattning.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att förslaget innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt. Ett avgränsningssamråd har hållits med länsstyrelsen 2023, se diare 25356-2023.

De som medverkat i beslutet

Företrädare för Natur-Vatten-, Miljö- samt Samhällsavdelningen har bidragit till beredningen av detta yttrande. Beslutet har fattats av planhandläggare Johanna Severinsson

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilaga för kännedom:

Kopia av yttrande till Länsstyrelsen från Trafikverket, daterat 2024-10-23

Kopia av yttrande till Länsstyrelsen från SGI, daterat 2024-10-23

Kopia (utan bilaga) till:

Trafikverket, Maria Patriksson Hellsing

SGI, Martin Dreifaldt

Länsstyrelsen/

Naturavdelningen, John Thorbäck

Miljöskyddsavdelningen, Marco Bongiovanni

Samhällsavdelningen, enheten för samhällsskydd och beredskap, Rebecka

Thorwaldsdotter

Samhällsavdelningen, Andres Åman

Landsbygdsavdelningen

Vattenavdelningen, Josefin Dannerstedt

Funktionschef Plan och bygg